

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozem-
stvo 31.50 Lir - ne-
deljaka izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Ček. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.
Podružnice:
Novo mesto.

SCLOVENE

Abbonamenti: Mese
18 Lire. Estero, me-
se 31.50 Lire. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lire. Estero
65 Lire. C. C. P.
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.

Filiale:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje Italijanskega in tujeja
Izjava: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 4, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 4, Lubiana.
Telefon 4001-4003.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Bollettino No 1134

Violenti azioni aeree 30 velivoli nemici abbattuti

Il Quartier Generale delle Forze Armate co-
munica:

Formazioni aeree avversarie hanno agito su
varie località della penisola salernitana e su
alcuni centri della Sicilia e della Sardegna,
causando danni e vittime.

Reperti di cacciatori dell'Asse abbatterono 24
velivoli, di cui 12 quadrimotori del tipo »Liberator
tra Lecce e Grottaglie, ed i rimanenti a
sud e a sud-ovest della Sicilia.

Le artiglierie della difesa colpivano e face-
vano precipitare tre aerei a Trapani ed uno ad
Olibia.

Due altri apparecchi risultano distrutti dalle
batterie contraeree delle isole Jonie.

Alcuni degli equipaggi, lanciatisi col para-
cadute, sono stati catturati.

NOTA AL BOLLETTINO:

Le incursioni citate dal bollettino odierno han-
no causato le seguenti vittime finora accertate tra
le popolazioni civili: A Lecce 4 morti e 25 feriti;
a Galatino (Lecce) 15 morti e 17 feriti; a Grot-
taglie (Taranto) 13 morti e 24 feriti; a San
Panerazio Salentino (Brindisi) 5 morti e 6
feriti; a Castelvetro (Trapani) 8 morti e 22
feriti.

Le perdite della popolazione di Palermo per
l'azione aerea nemica della notte sul 2 m. e. ascen-
dono a 23 morti e 68 feriti.

Vojno poročilo št. 1134

Močno letalsko delovanje 30 sovražnih letal sestreljenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

Nasprotne letalske sile so delovale nad razni-
mi kraji Salernskega polotoka ter nad neka-
terimi središči v Siciliji in Sardiniji povzro-
čile škodo in žrtve.

Oddelki osnih lovcev so zbili 24 letal. Od tega
12 štirimotornikov vrste »Liberator« med kraja-
ma Lecce in Grottaglie, ostala letala pa južno in
jugozahodno od Sicilije.

Obrambno topništvo je zadelo in sestrelilo tri
letala pri Trapaniju in eno pri Olibiji.

Dve nadaljnji letali je sestrelilo protiletalsko
topništvo nad Jonskimi otoki.

Nekaj članov posadke, ki so se spustili s padali,
je bilo ujetih.

DODATEK K VOJNEMU POROČILU:

Napadi, omenjeni v današnjem vojnem poro-
čilu, so povzročili naslednje, doslej naštetih žrtev
med civilnim prebivalstvom: Lecce: 4 mrtvi in
26 ranjenih; Galatino (Lecce): 15 mrtvih in 17
ranjenih; Grottaglie (Taranto): 13 mrtvih in
24 ranjenih; San Panerazio Salentino (Brin-
disi): 5 mrtvih in 6 ranjenih; Castelvetro (Trapani):
8 mrtvih in 22 ranjenih. Izgube med
prebivalstvom v Palermo pri sovražnem napadu
v noči na 2. julij znašajo 32 mrtvih in 68 ranjenih.

Angleški vojni »cilji«

Jasna izjava »Economista«, da se Anglija bori proti vsemu italijanskemu
ljudstvu

Rim, 3. julija. Angleška propaganda vsak dan
vedno natančneje govori o svojih vojnih ciljih do
Italije. Neka znana angleška revija trdi, da »mora
Italija prenehati biti velika vojaška sila« in da
mora biti zato »ozemelsko, politično in gospodar-
sko zmanjšana, v kolikor bo to potrebno za raz-
orožitev ter za nadaljevanje razorožitve«. Ta re-
vija je sledila reviji »Economist«, ki sicer prizna-
va civilizacijske zasluge Italije v Afriki in Tripo-
litaniji, pa piše: »Jasni vojaški razlogi govorijo
proti vrnitvi kakršne koli italijanske posesti, če-

tudi bi se naj vrnila liberalni demokratski vladi,
popolnoma očisti fasistični elementov.«

Cepprav ti »jasni razlogi« niso povedani, jih je
vendar lahko razložiti kot izključno interese an-
gleškega imperializma. Dragocena pa je izjava, da
bi ne bile vrnjene kolonije niti kakšni demobilizirani
vladi brez fasističnih elementov. Ta izjava je po-
trdila, da se Anglija ne bori le proti italijanskemu
režimu, marveč proti vsemu italijanskemu ljudstvu,
ki je Anglijo popolnoma razumelo in je trdno od-
ločeno, upirati se vsem laskanjem, grožnjam in te-
rorizmu ter se boriti do zmage. (»Il Piccolo«.)

Prvo priznanje

Lizbona, 3. julija. Severnoameriški morna-
riško ministrstvo je začelo s poročili o hudem
udarcu, ki ga je zadalo japonsko letalstvo
ameriškemu brodogradu v Tihem morju. Sporo-
čeno je bilo, da so torpeda japonskih letal po-
topila veliko prevozno ladjo »Macaulay« v
osrednjih salomonskih vodah in da nekaj
sto japonskih letal silovito napadajo ameriške
vojne ladje. Dodatno poročilo pravi, da poro-
čila o tej bitki še niso popolna, iz česar se da
sklepati, da bodo bodoče dni priznali še več
izgub. (»Il Piccolo«.)

20 milijonov na prisilnem delu v SSSR

Berlin, 3. julija. AS. Po poročilih iz Moskve
je sovjetska vlada prisilila nad 20 milijonov
ljudi k prisilnemu delu. Zadošča le majhna de-
nunciacija na vodstvo GPU in denuncirani mo-
ra takoj na prisilno delo.

Sikorski je moral pozabiti na Katin

Budimpešta, 3. julija. Tukajšnji večerni
listi prinašajo poročilo o razgovorih, ki jih je
imel v Kairu general Sikorski z angleškimi in
severnoameriški predstavniki, kjer je bilo
sklenjeno, da bodo ustanovili do konca sepo-
sklenjena dva poljski armadi. Del potrebnih vo-
jakov za ti dve armadi naj bi prišel iz sovjets-

Nemške oborožene sile na egejskih obalah

Berlin, 3. julija. Narodnosocialistični listi ob-
javljajo nekaj fotografij, iz katerih je razvidno, da
so nemške oborožene sile zbrane ob obalah Egejskega
morja ter na področju Soluna. Slike kažejo
dolge vrste velikih najmodernejših tankov. (»Il
Piccolo«.)

Stalin čaka na drugo bojišče

Stockholm, 3. julija. Minili so štirje meseci od
bliskovite in zmagovite nemške protiofenzive na
vzhodnem bojišču. Od takrat je ostal vojaški polo-
žaj nespremenjen. Izpodbile so ruski poskusi za
zavzetje kubanskega mostišča in vse praski so
le krajevnega značaja in neznatnega pomena.
Tudi napadi zadnjih dni na srednjem odseku
so se hitro izčrpali. Bolj kakor kdaj prevladuje
vtis, da pričakuje sovjetsko poveljstvo, preden bo

medtem ko je na drugi strani zelo malo poklicno
obeleženih moških. Kar se tiče moških, se bo torej
delovna služba opirala na koristne namene, da iz-
vrši tem primernejšo, umnejšo in koristnejšo raz-
poreditev razpoložljivih sil. Mobilizacija delovne
službe se izvede v dveh ločenih obdobjih. Najprej
bo izveden kontrolni vpoklic, da se ugotove ele-
menti, ki bi se mogli koristno uporabiti za delo
na raznih sektorjih. Način teh kontrolnih vpoklicev
je določen v posebnem proglasu. Drugo obdobje
mobilizacije se tiče izveženosti in dodelitve k delu
po poklicih tistih elementov, katerih zaposlitve
smatra za potrebno.

Praktično bodo ti ukrepi izvedeni takoj, ven-

dar postopoma. Ne smemo pa splošno izključiti,
ako izvzamemo najnujnejša dela, možnosti, da se
bo mobilizacija morala izvesti na širši podlagi in
z drugačnimi ukrepi. Poleg vprašanj tehnično-
organizacijskega značaja in tistih, ki se nanašajo
na profesionalno usmeritev in izveženost posa-
meznih elementov, postavlja delovna služba celo
vrsto širših vprašanj gospodarskega in socialnega
značaja, ki tvorijo predmet pozornih proučevanj
pristojnih organov. Popolna in organizacijska
rešitev teh vprašanj bo nedvomno lažja po dse-
dotočenju dela te organizacije v enem samem
ministrskem organu, ki bo odločal o vsem, kar
je v zvezi z delovnimi silami v vojnem času.

Organizacija delovne službe

Rim, 3. julija. AS. V pojasnilo uredb glede
vpoklica k pregledu za delovno službo letnikov
1922, 1923, 1924 in 1925 so bile objavljene tele
natančnejše določbe:

1. Delovne službe so oproščeni, niso pa od
pregleda izveti: a) vojak v službi, b) vojaški
vpoklicanci, c) vsi, ki so dodeljeni armadnim
zborom v državi, pokrajinah in občinah, d) bol-
ničarske prostovoljke, italijanske Rdečega
križa, ki opravljajo dejansko službo, e) bolni-
čarke prostovoljke vojaškega malteškega reda
vladarjevega, f) duhovniki, g) redovniki, h) bo-
goslovci, i) gojenci katoliških zavodov, j) vsi,
ki so zaradi slabega zdravja potrebni posebne-
ga zdravljenja, k) vsi, ki jih ovirajo posebne
družinske okoliščine, in sicer t. ženske, ki so
zaposlene v domačem gospodinjstvu, a nimajo
drugi družinskih članov, ki bi jih nadomestili.

2. vsi tisti, ki negujejo bolne družinske člane.
Vsi oproščenci bodo morali dokazati, da so
dijeli v kateri izmed omenjenih razredov s po-
sebnimi listinami, ki jih bodo izdajale pristoj-
ne oblasti. Zdravniška spravevala za oprostitve
delovne službe po točki 1. in 2. bodo pregledali
posebni vojaški zdravniki pri zvezah bojnih fa-
šijev, krajevne vojske oblasti ali poseben
zdravnik, ki ga bo določil zvezni tajnik. Kar
zadeva vojake v službi, velja točka 9. uredb.
da namreč morajo namesto državljanov v vo-
jaški službi priti k uradam za delovno službo

kateri od njihovih najbližjih svojcev ter
podati potrebne podatke, ki jih bodo uradi po-
tem pregledali. Oproščenci po odstavku k) bodo
morali dokazati, da izpolnjujejo navedene po-
goje. Služkinje bodo morale poleg tega dokazati
primesti še potrdilo o bolniškem zavarovanju.

2. Poleg naštetih bodo izveti od delovne
službe: a) ženske z mladoletnimi otroki, b) žen-
ske od petega meseca nosečnosti dalje, c) dojil-
je, d) uslužbenici ustanov, ki so bile mobilizi-
rane za delovno službo, e) tisti, ki imajo oprav-
ka z delovno službo. Vsi ti bodo morali pri vpra-
klju pokazati naslednje listine, ki jim bodo
dale pravico do oprostitve: za one pod točko a)
dokazilo o družinskem stanju, za one pod točko
b) zdravniško spravevalo, ki ga bodo izdajali tu-
di zdravniki po ustanovah za materinstvo, za
one pod točko c) zdravniško spravevalo, za one
pod točko d) izjava, podpisana od uprave pod-
jetja, pri katerem so taki nameščenci uslužbeni.
Ta izjava mora biti osebna in torej označiti ime,
priimek in očetovo ime oproščence. Za one pod
točko e) je potrebna prav taka izjava kakor pri
prejšnji točki.

3. Uprave, javni uradi, podjetja, ustanove
in tvrdke, ki so mobilizirane za delovno službo,
bodo morale napraviti seznam vsega moškega
in ženskega osebja ter izstaviti podpisano izja-
vo, ki bo izpričala, da so bile mobilizirane.

Miren dan na vzhodu

Težko topniško obstreljevanje Petrograda - V juniju je bilo sestreljenih
416 angloameriških letal

Hitlerjev glavni stan, 3. julija. Nemško vr-
hovno poveljstvo objavlja:

Na vzhodnem bojišču je potekel dan
brez posebnega bojnega dogajanja.

Težko topniško kopne vojske je obstreljevalo
z opazovanjem dobrim učinkom važne vojaške cilje
v Petrogradu.

V Sredozemlju so sestrelili včeraj nem-
ški lovci in protiletalsko topništvo 24 sovražnih
letal, med njimi številne težke štirimotorne bomb-
nike. Vsega je sovražnik izgubil včeraj na tem
področju 30 letal.

Posamezna sovražna letala so preteklo noč
priletela nad zapadno nemško obmejno
ozemlje. Zaradi nekaterih maloštevilnih odv-
rženih bomb je nastala škoda na poslopih.

V mesecu juniju sta letalstvo in vojna mor-
narica nad Nemčijo in zasedenim ozemljem sestre-
lila skupno 614 angleških in ameriških letal, med
njimi 408 štirimotornih bombnikov.

Berlin, 3. julija. AS. Vojaški sodelavec
nemške uradne poročevalske agencije poroča

o bojih na področju Dorogobuša, o katerih go-
vorja včerajšnje nemško vojno poročilo in na-
vaja nekatere posebno zanimive primere o raz-
ličnih taktičnih posebnostih na bojišču. Od
800 sovjetskih vojakov, ki so skušali v številnih
in doslej vedno neuspešnih napadih doseči ne-
kak krajevnih uspehov, je 500 moč obležalo na
bojišču, 120 pa so jih nemški vojaki ranili ali
ujeli. Nemci so v tem času in v bojih s temi
ljudmi izgubili samo 9 moč. Te številke — pri-
pominja sodelavec DNB-ja — dokazujejo pre-
moč nemške vojne tehnike, temelječe na po-
polni izurjenosti nemškega vojskavja.

Z zvezi z novimi uspešnimi borbami proti
boljševiškim tolpom v zaledju srednjega odse-
ka vzhodnega bojišča pravi dopisnik, da so
morali boljševiki, ki z vsemi sredstvi podpira-
jo te tolpe, spoznati neuspešnost svojega pri-
zadevanja. To je za sovražnika tembolj očitno,
ker se tudi domače prebivalstvo krepko upira
boljševiškim tolpom.

Južnovzhodna obramba evropske trdnjave

Berlin, 3. julija. »Nacion«, list, ki je v an-
gleški službi, je napisal, da bo izveden vdor
v Evropo samo preko Turčije, oziroma Balka-
na. Iz tega se torej vidi, kolikšnega pomena je
za Angleže »Solunski kompleks« gospoda Churchilla.
Dr. Ronneberger, ki dobro pozna jugo-
vzhod, piše v »Völkischer Beobachter«-ju:
Vedno domišljivi Churchill še vedno misli, da
se vprašanje evropskega jugovzhoda lahko reši
s političnimi sredstvi. Toda njegove karte so
že davno padle. Lahko je vesel, če lahko vpliva
na begunske vlade. Toda kakor v Grčiji, tako
tudi drugod bi naletel na odpor s svojimi ne-
moralnimi predlogi. Turški politiki na primer
izjavljajo, da hočejo resno ostati nevtralni.

Če angleški in ameriški generali smatrajo
za lahko nalogo priti preko Turčije, bodo kaj
presenečeni, ko bodo sprejeti kot napadalec in
ne kot zavezniki. Kako bi v tem primeru na-
stopili Bolgarija in Romunija, ni treba govo-
riti. Tukaj je stvar zgodovinsko, politično in
zemljepisno jasna. Angleži se bodo morali pre-
pričati, da Romuni in Bolgari ne marajo, da
bi njihovo narodno ozemlje postalo bojišče
med angleškim in sovjetskimi imperializmom.
Stalin se ne bo vmešal in bo čakal, če bo An-
glija stopila na Dardanele in na črnomoško
obalo. Revija »Statesman and Nation« je pi-

sala v zvezi z angleško-ameriški načrti proti
Evropi: »Upajmo, da načrti za napad na Evro-
po iz juga ne bodo Stalinu le predloženi, mar-
več da jih bo tudi odobril. Je namreč nevarno,
da bi Stalin ne videl v zavezniški invaziji na
Balkan namen za zavzemanje sovjetskega vpli-
va na tem odseku.« To je torej košljiva točka,
ki bi utegnula še poglobiti nasprotstva in raz-
dore med zavezniki. Ni ti treba biti velik po-
litik ali prerok, če hoče razumeti, kakšne po-
litične in vojaške posledice bi rodila angleško-
ameriška izkrcevalna pustolovščina v razmerju
s Sovjeti.

Osno vojaško poveljstvo v dveh letih po
zasedbi Balkana ni ostalo križem rok, ampak
je utrjevalo tudi ta steber evropske obrambe.
Kreta je postala utrjena in spremenjena v ve-
lik sredozemski branik. Spretno zakrinkano
postojanje z novimi mogočnimi zidovi so pri-
pravljene. Okoli Krete in turške obale je 14
velikih in 70 majhnih otokov z Dodekanezom.
Nemci so utrdili tudi Ciklade v Grčiji. Nemška
vojna zastava vihra tudi na severnih Sporadih
in na Egejskih otokih v ustju Dardanel. Zlasti
Lemnos, ki ga imenuje Stenwedel »Dardanel-
sko Maltot« je spremenjen v mogočno oporišče.
Ti otoki so velika obrambna sila ob obalah
južnovzhodne Evrope. Tudi tukaj je organi-
zacija Todt zgradila velike obrambne naprave.
Botra Churchill in Roosevelt lahko kujeta svo-
je politične in vojaške račune, lahko izjavljata
propagando, objubljajo in pritiskajo na Balkance,
naj se dvignejo, mi pa vemo, da je Evropa bra-
njena tudi na svojem južnovzhodnem boku in
evropski jugovzhod ne bo prijetno vzletišče.

Osma armada v Siriji in Iranu

Sofija, 3. julija »Zora« poroča, da je velik del
angleške osme armade, ki je bil doslej v Tunisu,
že nekaj dni v Iraku, Iranu in Siriji. Poveljnik
osme armade Montgomery je v Bagdadu. (»Il Pic-
colo«.)

Razne novine na ljubljanskem živilskem trgu

Ljubljana, 3. julija.

Prva julijska sobota, na tržni dan, je pokazala prav pisano življenje in vrvenje na živilskem trgu. Za opazovalca prijeten pogled je bil od mesarskih tržnic na drugi in tretji živilski otok, kjer so se vrstile razne pisane rute žensk v najrazličnejših barvah in niansah. Sobotni trg je bil mala razstava vseh pridelkov, ki so zrastle konec junija. Marljive in agilne Trnovčanke, Krakovčanke in okoličanke so se pač postavile z vsemi svojimi pridelki. Živilski trg je pokazal mnogo zanimivosti in novin.

Na trgu je bilo v prvi vrsti precej domačega novega krompirja. Neki branjevec je prejel iz Sreberja več vreč novega krompirja, ki ga je v dobri uri vsega prodal in so se gospodinje podvzvale z nakupom. Za stari krompir ni bilo nikakega zanimanja.

Nekatere Trnovčanke so pripeljale na trg tudi lepe glave zgodnjega zelja. Glava je bila po 4 lire. Zelje je res imenitno. Bilo je kmalu prodano. Poleg zelja je bilo v večji izbiri mnogo ohrovtov, zelene kolerabice, pese, solate na pretek, domačega korenja in peteršilja. Neka prodajalka iz Trnovega je pripeljala na trg zelo lepo cvetočo, ki je ni bilo veliko na izbiro. Mnogo je domačih kumar in jedilnih buč.

SPORT

Športni spored danes

Lahka atletika. Ob 9.30 bodo začeli danes na stadionu z dvojnimi atletskimi sporedom. Vršilo se bo izbirno tekmovanje moških v teku na 100 m, hkrati pa bo tudi žensko klubsko prvenstvo.

Nogomet. Kakor znano, je danes na vrsti 11. ali predzadnje kolo domačega nogometnega prvenstva. Tekmovanje za I. razred bo na igrišču Ljubljane, kjer bosta nastopila Mars in Hermes, tekmovanje za II. razred pa na igrišču Korotana s tekmo Korotani-Mladika. Podrobni nogometni spored je tale:

Igrišče Ljubljane: ob 15.30 Mars:Hermes (mladina), ob 16.30 Mars:Zabjak (rezervni moštvi), ob 18 Mars:Hermes (II. razred).

Igrišče Korotana: ob 16.30 Korotani:Vič (rezerva), ob 18 Korotani:Mladika (II. razred).

Igrišče Mladike: ob 9.30 Mladika:Zabjak (mladina), ob 10.30 Mladika:Ljubljana (rezervni moštvi).

Igrišče Marše: ob 10.30 Dopolavoro t. t. SK Vič (tekma mladinskih moštev).

SK Zabjak. V nedeljo igra rezerva prvenstveno tekmo s SK Marsom. Ob 16 naj bodo na igrišču Ljubljane sledeči igralci: Nabernik, Sintič, Lah, Stergelj, Remic, Kerč, Suhadolnik, Slak, Kurent, Forjanič, Jenko, Simontič, Pušner. — Mladina igra ob pol 10 na igrišču Mladike z SK Mladiko.

Križanka št. 94

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20			21						22			23	24				25	
26					27						28					29		
30		31		32					33	34			35					36
37	38		39		40	41			42	43		44	45	46				
47				48					49					50	51			
52					53					54					55			
56								57										

Vodoravno: 1. slovenski zgodovinski roman, 10. slikar, 16. del obraza, 20. iglasto drevo, 21. kraj pri Logatcu, 22. dušni medez, 24. azijsko višavje, 25. kralj zveri, 26. prvina, 27. reka v Srbiji, 28. priprava za mletev, 29. južnoameriška država, 30. reka na Madžarskem, 32. špansko moško ime, 33. flamski pisatelj, 35. odpadke, 37. pristanišče na Japonskem, 40. drget, strah, pas, 42. moško ime, stiskalo, 46. del noge, 47. del ure, 48. podnožje, 49. svetopisemska oseba, 50. pripovednik, 52. postaja na Gorenjskem, 53. strdenje, 54. del mase, 55. vzrok bolečine, 56. nosilnost ladje, 57. pisatelj romana pod 1. vodoravno.

Navpično: 1. pristanišče na Finskem, 2. padavina, 3. pritlikavo drevo, 4. mesto pri Brindisiu v Italiji, 5. afriška žival, 6. prevozno sredstvo, 7. impresija, 8. voda na Dolenjskem, 9. jarem, 10. prevalec Grčije, 11. mesto v Italiji (San), 12. začetek abecede, 13. žensko ime, 14. starogrška boginja, 15. nemški modrijan, 16. stara utež, 17. ustna tekočina, 18. vrsta mesa, 19. starokrščanski pozdrav, 23. kartazanski vojskovodja, 30. umetni človek, 31. zrakov, 32. zdravilna rastlina, 33. listnato drevo, 34.

Treba je zlasti omeniti, da imamo na trgu že prvi visoki strožji fižol domačega pridelka. Neka branjevec ga je prodajala po 10 lir kg.

Veliko je bilo zanimanja za domači grah. Kmetice so ga pripeljale polne ročne vozčke. Branjeveci so bili dobro založeni z uvoženo čebulo in uvoženim korenjem, ki je dober tudi kot prikuha. Imeli so naprodaj tudi nekaj zabojev limon, ki so bile po liro komad.

V dober kup je šlo tudi posušeno lipovo cvetje. Borovnic je bilo na trgu malo. Borovničarke so ta gozdni sadež prodajale ob ljudski knjigarni ter so se tja preselile s starega prostora za gozdne sadeže med semeniščem in škofijsko palačo.

Tržno vrvenje je še poživljalo leno, sončno vreme, ko je zadnje dneve zaradi slabega vremena vladalo nekako mrtvilo. Dobro so bili z zelenjavo in raznimi potrebščinami založeni tudi branjeveci na Pogačarjevem trgu.

Opozorilo trgovcem in potrošnikom

Prehranjevalni zavod Visokega komisariata za Ljubljansko pokrajino obvešča vse trgovce z racioniranimi živi in zadruga v Ljubljani, naj dvignejo dne 5. in 6. julija nakazila za sir, maslo, marmelado in milo v Gosposki ulici 12, I. nadst. Trgovci naj pridejo po nakazila že v prvih jutranjih urah.

Potrošniki mesta Ljubljane morejo dobiti do 9. t. m. pri svojih trgovcih na odrezek »104« 100 gr mehkega sira in 60 gr parmezana ter na že določene odrezke 120 gr masla. Dotični, ki si ne bi nabavili živil v prej omenjenem roku, bodo izgubili pravico do nakupa.

Ostala količina masla se bo delila naknadno.

Najvišje cene na živilskem trgu

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati, so naslednje:

Kislo zelje 4 L; kisla repa 2.50 L; glavata solata 3.70 L; radič 3.70 L; špinata 3.35 L; ohrovt 3 L; domača cvetoča 3.35 L; kolerabice 3 L; rdeča in bela redkica 4 L; grah 6 L; rabarbara 4 L; rdeča pesa brez listov 3 L; nova repa brez listov 2 L; buče 2 L; bučke 4 L; kumare 6 L; novi krompir 3 L; peteršilj 4 L; šopek zelenjave za juho 0.50 L; nova čebula 3 L; šalota 4 L; novi česen z zelenjem 4.50 L; osušeni hren 4 L; liter borovnic 3.50 L; gozdne rdeče jagode liter 10 L; češnje I. vrste 6 L; češnje II. vrste 5 L; jajca kos 2.50 L.

Ta cenik mora biti obešen na vidnem prostoru tako v trgovinah na debelo, kakor tudi v prodajalnah na drobno. Ceniki se dobe v mestnem tržnem uradu po 20 stotink.

RESITEV KRIZANKE ŠT. 93

Vodoravno: 1. Franc Saleški Finžgar, 20. Rod, 21. ion, 22. Tobruk, 23. Eva, 24. gora, 25. akut, 26. Loire, 27. anatema, 28. ban, 29. natrij, 32. kanja, 33. ris, 34. enica, 36. cvet, 38. zlatar, 43. Košir, 46. Jair, 48. izlet, 51. akademik, 54. KA, 55. Erna, 57. jez, 58. rosa, 59. re, 60. Lesar, 61. pogin, 63. Ala, 64. oko, 65. Dane, 66. tema, 67. sloka.

Navpično: 1. Francija, 2. rokav, 3. adut, 4. nit, 5. Col, 6. Snój, 7. Atika, 8. Lora, 9. eben, 10. Sraj, 11. kuna, 12. Ikar, 13. fetiš, 14. Ives, 15. namera, 16. žganje, 17. Gobi, 18. ara, 19. ranar, 30. rt, 31. Iztok, 35. cinik, 37. Elza, 39. laso, 40. tara, 41. Aden, 42. relč, 43. kmet, 44. Oise, 45. ikra, 47. Argi, 49. zel, 50. Ero, 52. kad, 53. Kam, 56. Ana, 61. PS, 62. ol.

»Prima linea« št. 35

Najnovejša številka ljubljanskega tedenskega glasila Zveze bojevniških fašijev prinaša na prvi strani uvodnik, ki ga je napisal odgovorni urednik Luigi Pietrantonio pod naslovom »Vojna in delo«. Na drugi strani je lep spominski članek posvečen Italiji Balbu. Zaupnica ženskega fašija Ida de Vecchi piše o razstavi fašistične revolucije. Tretja stran ima več literarnih člankov. Na četrti strani je upoštevanja vreden članek o racionalizaciji. Peta stran prinaša sliko Eksa. Lombassa o izmenjavi straže v Zvezi bojevniških fašijev, dalje spominski članek, posvečen cap. magg. Luigi de Vecchiju, sinu zaupnice ženskega fašija v Ljubljani, ki je padel pred letom dni pri El Alameinu. Kakor vedno, je tudi to pot tednik lepo ilustriran.

Promenadni koncert v Tivoliju

Glasbeni spored polkovne godbe 52. pehotnega polka »Alpinskih lovcev«, ki jo vodi dirigent Carmelo Sangiorgi in ki se bo izvajal v nedeljo, 4. t. m. od 11.15 do 12.15 ob vhodu v tivolski park, obsega sledeče skladbe:

Lozi: »Italija na Pivice (simfonična koračnica), Donizzetti: »Favorita« (fantazija), Mascagni: »Cavaleria rusticana« (fantazija), Verdi: »Conte oberto di S. Bonifacio (simfonia), Di Zenzo: »V Ljubljani« (vojaška koračnica).

Zadnji rok za osebne izkaznice

Opozarjamo, da je rok za vložitev prošnje za zamenjavo osebnih izkaznic potekel 30. junija za one, ki morajo imeti izkaznice, t. j. za moške od 15. do 50. leta, ter bodo oni, ki prošnje niso vložili, morali sami nositi posledice, če ne bodo imeli novih osebnih izkaznic. Poslovalnice za sprejemanje prošnje bodo zaključile poslovanje 10. julija. Do tega časa (tudi v nedeljo, 4. t. m., od 8 do 13) lahko predložijo prošnje še oni, ki zadnje dni meseca junija zaradi prevelikega navela niso prišli na vrsto ali pa so bili zaradi bolezni ali drugega upravičenega razloga zadržani. Pač pa bodo odprte nove poslovalnice za mestne okraje onkraj kontrolne črte, a čas in kraj bo objavljen o prave čas.

Razdeljevanje novega krompirja

Prehranjevalni zavod Visokega komisariata za Ljubljansko pokrajino sporoča, da bodo delile v dnevih od 5. do 9. julija sledeče tvrdke: A. Nicklsbacher, Pražakova, Kmetijska družba, Novi trg, I. delavsko konzumno društvo, Kongresni trg.

Konzumno društvo Vič. Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic in

A. Šarabon, Zaloška cesta, potrošnikom prvo pošiljko novega krompirja, in sicer 1 kg na odrezek »103« na navadne živilske nakaznice (modre), izdane od mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani.

Prodajna cena krompirja je določena na 2.40 lire za kilogram.

Dodatne živilske nakaznice za težake

Dodatne živilske nakaznice za težke delavce za mesec julij bo mestni preskrbovalni urad začel deliti po številkah potrdil tako, da pridejo na vrsto v torek, 6. julija, številke 1 do 100, v sredo, 7. julija, številke 101 do 200, v četrtek, 8. julija, številke 201 do 300, v petek, 9. julija, številke 301 do 400, v soboto, 10. julija, številke 401 do 500, v ponedeljek 12. julija, številke 501 do 600, v torek 13. julija, številke 601 do 700, v sredo, 14. julija, številke 701 do 800, v četrtek, 15. julija, številke 801 do 900, v petek, 16. julija, številke 901 do 1000, v soboto, 17. julija, številke 1001 do 1100 in v ponedeljek, 19. julija, številke 1101 do 1200.

Opozarjamo, da bodo upravičenci dobili dodatne živilske nakaznice samo s potrdilom, in to samo do 25. vsakega meseca, ko morajo biti nakaznice prevzete. Podjetja morajo še v juliju vrniti potrjene seznamne št. III. Pripominjamo, da morajo delodajalci prijaviti svoje delavce mestnemu preskrbovalnemu uradu v Ljubljani v času od 20. do 25. v ostali pokrajini pa od 15. do 20. v mesecu za naslednji mesec.

KINO MATICA

Predstave: ob delavnikih ob

16, 18³⁰, 20³⁰

ob nedeljah in praznikih ob

10³⁰, 14³⁰, 16³⁰, 18³⁰, 20³⁰

Vremenska napoved. 4. julija (nedelja): po močnem dežju, v toku dneva izboljšanje.

5. julija (ponedeljek): večinoma jasno, a nekako ponoči spet dež.

Andrej Anton:

14

Kako postanem javen delavec

Včasih je treba popustiti, a drugi ostati neizprosen. Kdaj eno, kdaj drugo? To mora presoditi sam. Če se prav odloči, dokaže svojo politično sposobnost, če napačno, da mu manjka pravega političnega instinkta. Naučiti se tega ne da.

Naj ga pa ne bo sram, vprašati včasih prijatelje za svet. Politik naj se posvetuje tu in tam tudi z učenimi mošči, ki sicer nimajo s politiko nič opravka. Politik mora poznati deželo in ljudi, med katerimi živi. Pogovori z nepolitičnimi krogi mu utegnejo prav tako koristiti kot posvet s politiki. Osvežil si bo duha z novimi silami.

V spoštovanju zakonov naj bo s seboj strožji, kakor nasproti drugim. Včasih pride pisana pravica v nasprotje s pravico, kakor je v zavesti vseh ljudi. V takih primerih je treba biti velikodušen in ne oboževati zapisane besede. Treba se je znati prilagoditi, ko se še božje vladarstvo prilagoduje človeškim slabostim.

Previden v sodbah o ljudeh

O ljudeh si je težko ustvariti pravilno sodbo. Človek se spreminja: vsakdo ima polno osebnih doživljajev, ki vplivajo na njegovo držanje in na njegove odločitve. Pa tudi dnevi dogodki in splošne razmere, v katerih živimo, ne vplivajo na slehernega med nami na enak način: drugače jih sprejema veren ali neveren človek, drugače izobraženec ali neuk človek, čisto različno politik, trgovec, pustolovec ali skromen podeželan. Tudi ne smemo pozabiti, da je »Bog ustvaril ljudi ozdravljive«, to se pravi, da se tudi s slabe poti more človek, dokler živi, obrniti k boljšemu življenju. Zato je zelo tvegano, izrekat o živih ljudeh dokončne sodbe in obsodbe. Čim ugodnejši je naš položaj in čim večjo važnost polagajo ljudje na naše besede, tem zadržanejši in previdnejši moramo biti v svojih sodbah.

Odločnost.

Vsak javen delavec, a posebno politik mora trdno zaupati v stvar, ki jo zastopa. Dobro naj prej premisli, česa se bo lotil. Ako pa se je za neko stvar odločil, potem jo mora pogumno izvesti do konca. Na njem počiva mnogo pogledov. On je kakor kapitan ladje na vihnem morju. Vsako oklevanje, bojazljivo oziranjje na vse strani, vsako nihanje v odločitvah bi zmedlo javnost, ki mu sledi. On je voditelj in mora vedeti za pot. Odločnost mora biti ena poglobitih lastnosti vsakega političnega voditelja. Lahko, da je izbral napačno pot, morda se je zmotil, toda če bo trden v svojih sklepih, mu bodo ljudje manj zamerili kakor če činea, neodločno omahuje in se ne more na nobeno stran odločiti.

Politik mora biti cel človek. Zaupati mora v stvar, ki jo zastopa. Premagajoč vse težave naj s krepko voljo izpelje začeto stvar do konca.

Pametno ocenjevanje lastnih zmognosti.

Javen delavec ne sme biti preveč skromen. Od moč, ki stoji na javni pozornosti, hočejo ljudje odločnosti in vodstva. Pozorna skromnost pri voditeljih javnega življenja torej ni na mestu. Ako ima javen delavec, posebno politik vodstvene sposobnosti, ni treba, da bi svoje darove skrival in bi napačno ravnal, ko bi rekel, da jih nima. Vedno naj bo preprost in naraven, toda pretirana skromnost ni združljiva ne z enim ne z drugim. Prevzetnež pretirava v eno smer. Skromnež pretirava v drugo skrajnost. Ako se sami ponizujemo in zaničujemo, ali nas mar ne bodo zaničevali in prezirali tudi drugi? To pa ne bi koristilo stvari, ki jo imamo dolžnost v javnosti zastopati.

Bodimo, kakor smo. Ako nas je Bog obdaril z lepimi, voditeljskimi lastnostmi, zakaj bi jih skrivali? Ob pravem času in na pravem mestu jih le porabimo. Pomislimo: če si sami dajemo videz povprečnosti, bo res nekaj bistrih in prodornih duhov, ki bodo spoznali krivico, ki si jo sami delamo. Toda velikanska večina bo naše besede sprejela kot najmerodajnejši izraz čiste resnice. Velikanska večina pravimo, ker bistrih in samostojno mislečih ljudi je zelo malo. Nikar si torej sami sebi ne delajmo krivice. Kazimo pravo uravnovesenost, ki se ogiblje nadutega samohvalisanja pa tudi pretirane skromnosti. Vedno si prizadevajmo, da ostanemo preprosti in kar moč naravni. Ako se pa sami imamo za nekaj manj kakor smo, se izpostavljammo nevarnosti, da si bodo tudi drugi ustvarili o nas isto sodbo. Za ljudi ne more biti boljše pričevanja o nas, kakor smo mi sami. Morda se bo kdo našel, ki nas bo pravilno ocenil in našo skromnost prikazal kot izredno krepko. Toda tudi še potem ostane vprašanje, če si ljudje na javnih, odgovornih in voditeljskih mestih žele ravno takega skromneža...

Bodimo, kakor smo. Spoštujmo tudi napram samim sebi naravni red stvari. Ne več, ne manj! Če se upravičeno zavedamo svoje vrednosti, ne oznanjajmo je na vse štiri vetrove, pa je tudi ne mečimo pod mizo.

55

v ta zbor. S tega vidika so bila taka zborovanja možna samo v državi, ki se je šele razvijala in kjer družabne plasti še niso bile popolnoma ustaljene.

Reforme Petra Velikega so spremenile to brezoblično državo v veliko birokratsko državo, v kateri so privilegiji službe nadomestili prednosti rojstva. Ta preobnova pa gotovo ni bila po godu staremu plemstvu. To plemstvo je večkrat skušalo omejiti oblast države s tem, da je postavilo na prestol kneze, ki bi bili slepo orodje v njegovih rokah. Monarhija pa je izšla zmagovalno iz teh bojev, opirajoč se na armado in birokracijo. Ostanki stare aristokracije so se kmalu strnili v birokracijo. Videli smo že, da v 19. stoletju velik del sile države bil postavljen iz potomec visokih uradnikov prejšnjega stoletja. Če je kdo nosil znano zgodovinsko ime, se zaradi tega še ni mogel uveljaviti, če s tem imenom ni bila v zvezi visoka uradna stopnja. Temeljni zakoni, ki so bili izdani ob času vlade Nikolaja I., so izpopolnili ta vladavinski sistem, ki ga je omiljevala birokracija.

Vendar pa ni bila pozabljena misel na predstavnštvo, ki bi zagotovilo zakoniti izraz ljudske volje. Narejenih je bilo mnogo načrtov v tem smislu, toda nemogoče je bilo govoriti o socialni pravičnosti in zakonitosti, dokler se ni odpravilo tlaštanstvo, zaradi katerega je bila velika večina naroda brez svojih pravic. Nova Rusija se začela z letom 1861 z odpravo tlaštanstva. Tedaj pa je nenadoma nastalo novo vprašanje o juridičnem temelju življenja osvobojenega ljudstva.

Odpravi tlaštanstva, ki je najlepše dejanje Aleksandra II., je takoj sledila organizacija podeželskih zborov. »Zemstva« naj bi bila trden temelj, na katerem bi bilo mogoče zgraditi vladno, ki bi bila v skladu s koristmi poljedelske dežele. Ta »zemstva«, ki so imela zelo široko gospodarsko avtonomijo, so bila poklicana, da popravijo napake centralizacije, ki je zaradi neizmernega obsega dežele, postala nemogoča. Nižjo stopnjo tega velikega organizma so tvorile

kmečke občine, tako imenovani »miri«, ki so imele precejšnjo samostojnost. Ves sistem pa se je blizal raznim oviram, ki so bile prav tako težke kakor nepredvidene. Predvsem je ta sistem bilo mogoče obdržati le v pretežno poljedelski deželi. Rusija pa zdaj že ni bila več zgolj poljedelska. Videli smo že, da se je industrija že precej razvila in ustvarila nove družabne plasti, ki v tako urejeni državi niso imele pravega mesta. Tudi stan posestnikov se je temeljito spremenil: 1. velik del plemiških posestnikov je prevzel državna uradniška mesta in tako izgubil vsak stik z zemljo; 2. posestva plemenitašev so postajala vedno manjša in prehajala povečini v roke kmetov. Nove gospodarske okoliščine so popolnoma spremenile rusko podeželje. Temu položaju pa se je priključil še hiter razmah Rusije. Pojavile so se v državi narodne manjšine, katerih zgodovinske tradicije in gospodarski položaj je bil popolnoma različen od ostale dežele. Vsemu temu je treba dodati še sloj intelektualnega proletariata, ki je bil v tesni zvezi z obubožanim plemstvom in z vsemi nezadovoljnimi iz vseh slojev.

Ponovno smo morali opisati ta položaj, da poudarimo razliko med Rusijo za časa Nikolaja II. in Francijo Ludvika XVI. Tudi narči za ustavno preureditev so se med seboj zelo razlikovali, kakor si je pač kdo predstavljal rusko evolucijo. V Franciji je zmago trojeja stanu nad tedanjim vladavino doprinesel počasen razvoj, ki je osredotočil v tretjem stanu vse sile dežele, medtem ko je plemstvo izgubljalo svoj pomen in ni moglo z ničemer opravičevati svojih dotedanih privilegijev. V Rusiji pa je zgodovinska evolucija bila nenačelna in ni dosegla osredotočenja najboljših sil v enem izmed družabnih slojev, pač pa je te sile še bolj razpršila. »Inteligencija« je hotela obvladati vse javno mnenje in je to tudi lahko dosegla, ker je bil tisk v njenih rokah. Kljub temu pa ni predstavljala dejavnih sil dežele. Nasprotniki parlamentarne ustave so upravičeno trdili, da bi taka ustava ne imela drugega uspeha kot da bi zaupala usodo dežele sloju, v katerem je prevladoval neruski živelj, predvsem Judje in predstavniki narodnih manjšin.

Nekdanji moskovski knezi, ki so združili rusko zemljo in ustvarili centralistično državo, so imeli približno isto vlogo kakor Kapeti v Franciji. Kakor so se ti naslanjali na občine, da so zlomili odpor velikih vazalov, tako so moskovski vladarji morali pogostokrat računati na podporo naroda in cerkve v boju proti krajevnim knezom. Kakor so pozneje Valois in Borboni potrebovali podporo plemstva proti tretjemu stanu, čigar moč je znatno narasla, tako so morali carji organizirati svojo državo, opirajoč se na veleposestnike, kajti le-ti so mogli oskrbeti državi ljudi in denarna sredstva. Toda ker se je Rusija neprestano razširila in zato ni bila mogoča dokončna stalna ureditev, zato carju ni bilo treba, da bi se stalno držal določene oblike vlade. Bil je najvišji odločevalec v deželi in njegove koristi so se bolj pogostokrat približale ljudstvu kakor pa višjemu sloju. Sicer pa je najodličnejše plemstvo zlomil in deloma pokončil Ivan Grozni. Boljariji 17. stoletja so bili posestniki, ki so v stalnem stiku s kmečkim ljudstvom. Vsa Rusija je bila še prežeta s starimi običaji in tudi na dvoru v Moskvi so vladali običaji, ki so spominjali na dobo očakov. Zemski sabor, ki je sicer bil sklican le redkokdaj, je imel res znatnejše pomen kot carja s svojim ljudstvom, ki je vedno ostalo v neposrednem stiku z vladarjem. V teh zborovanjih pa ni bilo prave uredenosti. Nobenih točnih določil ni bilo o načinu sklicanja, niti o pravicah zastopnikov, ki so bili pozvani

Ob stoletnici Kmetijskih in rokodelskih novic

Pred sto leti je na jutrišnji dan izšla prva številka »Kmetijskih in rokodelskih novic« kot glasilo c. kr. Kmetijske družbe v Ljubljani in pod uredništvom tajnika družbe dr. Janeza Bleiweisa, in sicer v nakladi 1000 izvodov. Natisnil in založil jih je tiskar Jozef Blaznik.

Ta dogodek je bil za tedanji čas velik, kajti po tolikih naporih, ki so jih podvzela tedanji slovenski rodoljubi, smo Slovenci vendar le zopet po 43 letih prišli do slovenskega časopisa, ki je odlej ostalo vedno živo do današnjih dni. Ne praznujemo danes stoletnice slovenskega časopisa, temveč bo vsak čas že 150 let, odkar je Vodnik z Ljubljanskimi novicami (1797—1800) ustanovil prvi slovenski časopis; toda danes praznujemo stoletnico nepretrgane kontinuitete ter hitrega razvoja in napredka slovenskega časopisa, kateremu Kmetijske novice pomenijo samo prvo otroško dobo in uspeh mnogih prizadevanj za slovenski list že dvajset let pred njimi.

Kakor vemo, so že l. 1824 nekateri duhovniki (Cigler, Andrioli, Holzapfel) hoteli izdati svoj list, pozneje Čop, kakor tudi tisti, za katerega je prošil trgovec Smolej in mu določil Prešerna za urednika. Prošnje so hodile do samega cesarja in bile — odbite. Šele tista prošnja, ki jo je Blaznik poslal l. 1841. na nadvojvodo Ivana preko graškega »Društva za pospeševanje obrti in industrije«, je bila ugodno rešena. In tako so »5. malega erpanac« lahko izšlo Kmetijske in obrtne novice, izrazito strokovni list, ki pa je pod vodstvom dr. Bleiweisa postal glasilo vsega slovenskega narodnega preporoda. Tako se je iz skromnih početkov začelo delo »pri temeljih« ter budila narodna zavest, naučila so se Slovenci brati, in sicer — v enotnem pravopisu, ko so Novice kmalu prevzele gajico, ter se zavedeli, da niso samo Štajerci in Kranjci, temveč — Slovenci, narod.

Ko se danes spominjamo teh delavcev, ki so z naporom ustanavljali novo nepretrgano časopisno tradicijo, se spominjamo tudi vseh tistih, ki so v zadnjih sto letih dvignili gladino našega časopisa na evropsko gladino ter ustvarjali našo časopisno kulturo, ki ne zaostaja za najboljšo v svetu. Danes si naroda brez časopisa ne moremo misliti.

K SLIKI NA DESNI:

Prva stran prve številke Novic. »Skerbno naj vsak-
kteri Krajnez saj osnanilo prebere.«

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od z. k. kmetijske drushbe.

Nr. 1.

V frído 5. Maliga Šerpana.

1843.

Osnanilo.

Uzneseni, umetnosti in snajdenja so se v kratkih letih tako razširile, da kdorkoli s njimi naprej ne hiti, ne počema, kar so drugi koristna snajdi, ampak se terdovratno držijo drevih, gre rakovo pot, vfuhi dan meja son, fe v sedajim obrateni svetlobo dane, v frído svojih rojakov, snajdov ino prijatelji s sešuna putj deshečez adi, in s ne more nikakor pomagati.

Šlafti krajnjim kmetam ino rokodelcam, kteri so putjih jestikov niso uzhitli, se tako gndi. Kar vidijo, stihijo ali berejo, snajo počemati, tode malo, kir li po redkim svuonj deshele grejo, in malo berejo, kir putjih jestikov ne razumijo, in v krajnjim jestiku svuonj molitviz nizeh pifaniga ni. Šlafti se isanani s vsm, kar so uzneseni in umetnosti nim karifaniga snajdi, jim pokasat in jih napeljat, kako so v nar majnim persandjanjam vsmo delo opravi, kako in kje snajo svoj perdel s pridam v dnaspravit, kako in kje snajo sa se potrebne rezhi, to je orodje, shivese, oblake in t. d. po zeni s previditi, kako verte obdelavati, — drevje ravnat, laditi, zhediti, in zepiti, huku zhdetive, shidoe gofeneze (vileprejke), domazho shivimo in perotno ravnat, sploh jim put kasat, po kteri hodivhi boje brez velikih persandjanja s-hajati, fehi in svojih drushini bolj oblapno shivjenje poverhitli samogili, — kmeto in rokodelce opomniti nemaruati, nerodnost in shkodlivih snajd, ktere njih stan nar vezh gredé, jim savod dati, kako snajo svoje sdravje, ta nar vezhi dar bushji perbrniti, in s mlo shivljeje dolgo obvarvati, je samem teh noviz. Kmetovka in rokodelske djanja, ktere fe v drugih deshehah drugazhi, kakor per nar opravljajo, bode rasfojene, korifone usvetovane, meja korifone usvetovane. Nuvo snajdenja bode robusn osnanjena, pa tudi rasfojene, zhe so počemamja vredne ali ne.

Kmetijsko in rokodelsko v slovenskim antisepe buvke (kuige) bode sveda pregledane, in njih vrednost počemata prevdarjena. Vie vikih putuje in povelja kmetijstvo in rokodelstvo saderavazhe, tudi osnanila in teh reshek bode tukaj rasgafene.

Skerbno s sheti vskakiti Krajnez posnati svoja krajnjko deshele, se isanani s imenitimi rojaki, ino svediti imenitoe prigode svojih sreditkov. Te shelje spulniti bo počemna kerb našna.

Sa fkep bo nasfledal shiti kup vskiga jedna v Ljubljani ino v Krajnu.

Is tega sapupadku je tako spsnati namen, zlij in konz teh noviz, namrezh potuk in napeljevanja kmetvavzov in obrtelnikov ali rokodelcev s svoj stan kotikov je mogozhe shofichiti; ne pa dohizhe s njimi ishati, pa tudi ne samo krajnjahne uzhit, ali krajnji jestik zhiditi. V pomaukanji krajnjkih befedi s homo enako Rimzam, Nemzam, tudi Zheham, Italiam, Poljakum ptoje befede spofiditi. Satorje bo njih kup prav nizek, pa tudi ne bode mogozhe perjuzim pomigavvam truda obilno plavizhati, ampak z. k. Drushna krajnjkih kmetvavzov, ktera fe je puzojenja teh noviz lotila, in njih spzhanje nase veta, ima vse upanje do svojih zhiditih delovnikov, kterim poholijhanje nana kmetvavzov in obrtelnikov na feru leshi, da ji bode v vsm pripomogil, namenjena zlij dofezhi. Vskiga pomuzh bo hvalešno veta, in po vveduosti s imenam pifanja natisnena.

Vskakiti potuk v shifanju jestika ali v drugi rezhi nar bode rasvefili, in nam sa snamaje velja, da se vs novize prijavih delovnikov rasvefeli.

Te novize priidejo vsmo frído na dvéh zheternih stihih v Ljubljani na frído. Plavizhanje fe v pifanial z. k. kmetijske drushbe v hirti 185 v Salendruvi nizeh bilio Bregu; sa Ljubljani in sa frído, ki jih ne dohizajo po pofitli, sa zelo leta s 2 n., — sa pol leta s 1 n.; prejemljejo fe pa pri natisfokavzu na Bregu Nr. 190. Po pofiti velja sa zelo leto 2 n. 30 kr., — sa pol leta 1 n. 15 kr. Po vsm z. k. pofitah se snajo dobiti.

V Ljubljani 5. Maliga Šerpana 1843.

V spomin dvema žrtvama iz vrst časnikarjev

Ob obletnici smrti Frana Straha

V Stožicah, severnem delu Ljubljane, je na praznik sv. Petra in Pavla pred letom dni od zavrtnice morilčeve krogle zadet padel daleč okrog znani in obče priljubljeni novinar Franc Strah. Zaplakala je vdova s tremi nepreskrbljenimi otroki ob bridki izgubi vzornega moža in očeta. Zaplakali so mati, brat in sestra in z njimi vse Posavje. V grozečo praznino, ki je kakor mora zajela zapuščeno družino, je odjeknil klic: Zakaj tak strašen umor?

Prisluhnili smo vprašanju in slišali nanj kot odgovor: »Osvobodilna« fronta, ki jo vodi brezbojni komunizem, je segla po Tvojem življenju ter Te odtrgala družini, kateri si bil vseokoli dober mož in skrben oče. Komunizem Te je vzel Posavju, za katerega kulturni in gospodarski napredek si posvetil svoje življenje. Od mladih nog

si se na Ježici udeležoval v katoliških organizacijah. Pri vestnem opravljanju svojega poklica in vzorni skrbi za dom in družino si še vedno našel čas za javno delo. Kdo naj presteže večere, ki si jih žrtvoval knjižnici, Tvoji posebni negovaniki. Koliko različnim sejam si predsedoval, v koliko odborih sodeloval, kolikokrat si fantom predaval, koliko podrobnega dela si si napravil s hranilnico, koliko prošelj, potov in posredovanj si v teku svojega delovanja napravil, koliko podpor razdal, koliko posojil in koliko služb preskrbel! »Naš dom«, otroško zavetišče in nova fara naj bi po Tvoji zamisli bili program našega bodočega dela. Koliko njih, ki si jim preskrbel kruh. Te je zatajilo! Prav zaradi naštetih del, zaradi svojega izživljanja za dobro, si bil trn v peti »osvoboditeljem«. Ti so hoteli Tvojo smrt zaradi tega, ker si bil cel in odločen katoliški mož, ki se ni bal svoje prepričanje tudi javno izpovedovati.

Verujemo in trdno upamo, da si pri Bogu prejel plačilo za svoje delo in mučenisko smrt. Naj bo Tvoja dragocena žrtev nam v vzpodbudo, onim pa, ki zaslepljeni in zapeljani še niso spregledali, v resen opomin, kakšni so cilji komunizma. Zaupamo v Božjo pomoč in pravičnost in obljubljamo, da bomo delo, ki si ga Ti začel za boljšo bodočnost Tvoje in naše ožje in širše domovine, po Tvojih stopinjah nadaljevali. Tvoj duh

naj spremlja in vodi naše delo! Ti pa uživaj pri Bogu večno plačilo!

Ob Debeljakovi obletnici

Leto dni poteče 4. julija, kar se je prvim vrstam mučnikov po enajst dnevnem trpljenju v gozdovih pridružil s tragično smrtjo tam pri Kompoljah časnikar Jože Debeljak. Tragičen je njegov konec, kajti s krvjo je orosil zemljo, ki mu je bila najdražje v življenju; njegovo ljubezen in priklenjenost na rodno grudo mu je usoda vracala s kupo, napolnjeno z grenkobo in trpljenjem. — Reven, brez belila, jest dobroto s prijazno besedo do vsakogar, poln idealizma in vere v lepoto. S kroglo so mu izkazali hvaležnost.

Mirno sniva med mučeniki na dobropolskem pokopališču, molčeč opomin, ostro svarilo sinovom svoje domovine. Duša pa za Kajne prosi pri Bogu: Oče, odpusti jim krivico, ki so mi jo storili!

KULTURNI OBZORNIK

Stoletnica »Novic«

Danes, 5. julija, je minilo sto let, kar je zagledala beli dan prva številka »Kmetijskih in rokodelskih novic«, ki zavzemajo v naši kulturni in politični zgodovini važno mesto. »Kmetijske in rokodelske novice« sicer niso bile prvi slovenski list, saj je že Valentin Vodnik izdal v letih 1797—1800 »Ljublanske novice«, vendar tvorijo vprav Novice neprekinjeno verigo med prvimi stopinjami slovenskega časnikarstva z novejšo dobo, ko smo tudi na tem področju stopili v krog najkulturnejših narodov.

Naš narod je v dobri pred l. 1848. bil premet zančevanja. Izobraženci in meščani, kolikor smo jih imeli, so se nam večinoma odtujili. Samo slovenska duhovščina je poleg malega števila dijakov, redkih meščanov in svetnih izobražencev tvorila slovenski izobraženi stan. Razumljivo je, da Prešernova poezija v takih razmerah ni mogla najti mnogo odmeva.

»Slovenskih knjig ne kupuje nikdo,« so rekli Slomsku knjižničarji, ko je hotel izdati slovenski molitvenik. Jezikoslovec Kopitar je tožil nad težkim položajem: »Kmet ne piše, omikanee je nemški izobražen in renegat, s slovenskim jezikoslovjem se bavi zatore samo kak diletant, ki mora svoje rojake malome oproščanja prositi za zabavo.«

Tudi gleda šolstva je bil naš položaj slab. Marija Terezija in zlasti Jožef II. sta smatrala šolstvo kot sredstvo za pomembnevanje. Zato so začeli od l. 1830 dalje duhovniki poučevati v narodnem jeziku. Nastale so nedeljske šole, ki jih je zlasti uvajal lavantinski škof Slomsček, ki jih je pred sto leti izdal »Blažeta in Nežicot. Na srednjih šolah pa so bili učitelji, ki so poučevali tudi slovensko, kakor Čop, Krsnik, Martinjak, Globoknik, le bele yzana.

Naše moči pa je cepila starodavna razcepjenost, ki je ustvarila separatistične interesne kroge in nam slabila zavest narodne skupnosti, ustvarila celo nasprotovanja in zbadanja med brati istega jezika, a različnih kronovin, v katere smo bili brez lastnega pristanka razdeljeni. V kolikor enot so nas razbili, na toliko delov so nas vleкли v imenu interesov različnih vrst.

»V teh razmerah je bila sv. cerkev, kakor je zapisal škof Slomsček, sedina varuhinja, dojnica in mati naše narodnosti in jezika. Le ona je nam ohranila in otela iskrico mile slovensčine.«

Slovenski rodoljubi so v tej dobi poskušali ustanoviti politični in literarni list po zgledu Gajevih zagrebških »Ilirskih Narodnih Novin« in »Danice Ilirske«. Kljub številnim prošnjam pa nikakor niso mogli dobiti dovoljenja. Šele 1843. se je mogel na priprošeno nadvojvode Ivana, ki je bil predsednik graškega Društva za pospeševanje in podpiranje industrije za Notranjo Avstrijo, ustanoviti list, ki pa se ni smel baviti s politiko in leposlovjem, pač pa s kmetijstvom in obrtjo. Tako so bile v petek 5. julija 1843. »Kmetijske in rokodelske novice« na svetlobo dane od c. kr. kranjske kmetijske družbe, v red devane od doktorja Janeza Bleiweisa, ki je kot tajnik Kmetijske družbe postal urednik in po njih pozneje »oče narod.«

Kdor koli lista po sivkastih listih častljivih »Novic«, ima vtis kot bi bral kroniko slovenskega naroda. Danes se bralcu zde starodavne »Novice« kot zaseben zapisnik. Da, to je kronika našega preporoda, v teh listih je v svo navdušenostjo in negotovostjo pisana njegova zgodovina. Slovenski preporod sicer ni bil zaslug »Novic«, pač pa so bile »Novice« njegovo glasilo in gibal, ki je vzkliknilo prav iz preporodnih idej. Čeprav je moral nositi okorni naslov »Kmetijskih in rokodelskih Novic«, je bil to sprito dejanskih razmer do 1848. edini slovenski list. Led je bil znova prebit, slovensko preročno gibanje je došlo svoje glasilo in odslej nihče več ni mogel popolnoma zadušiti slovenskega časopisa.

Pot zmote

Razvojna črta zmote je vedno dolga in zelo zamotana. Iz nejasnih in nedolodnih začetkov se počasi razvija v vedno določnejše obrise, dokler ne nastopi kot odločna negacija resnice. Zato je razumljivo, zakaj mnogokrat dobri niso pravočasno nastopili in nevarne zmote zatrli že v kali. Lastnost skoraj vsake zmote je namreč ta, da nastopa vedno pod videzom resnice in prehaja le stopnjema do svoje dokončne oblike. Studij zgodovine nam nudi veliko takih primerov, ko se je iz malenkostnih in na zunaj nedolodnih začetkov razvila stopnjema velika zmota. Tako ima moderno brezbožniško gibanje svoj idejni začetek v na videz neprizadeten racionalizmu in poznejšem pozitivizmu, to je v tisti filozofiji, ki je že dolgo skušala odtrgati znanost od vere in življenje od Cerkve. A še preden pretehtamo razvoj brezbožniškega gibanja, se spomnimo nekega drugega idejnega trenja, ki je dovedlo velik del Evrope v odpad od katoliškega občestva. Omenja ga dr. J. Turk v svojem delu »Pota in cilji sholastike«.

Ob koncu trinajstega stoletja se je v krščanskem miselnem svetu pojavila posebna filozofska struja, nominalizem, ki je nastala v glavnem kot odpor proti realistični filozofiji svetega Tomaža. Še danes so mnogi misljenja, da je šlo takrat le za besedno borbo. Še bolj pa so bili prepričani o praznoti trenja med nominalizmom in Tomaževim realizmom takratni duhovni. Na več krajih se je zgodilo, da so po univerzah z ostrimi ukrepi zatrli tako eno kot drugo misljenje, ker so pač videli v obeh le nepotrebno prepiranje in dlakoepljenje. Nominalizem pa je počasi zorel in se vedno bolj razvijal svoji usodi nasproti. Ko je potem v štirinajstem stoletju nastopil angleški frančiskan Viljem Ockham in nauk nominalistov še stopnjeval, je bilo že skoraj prepozno. Ockhamovi nauki so bili sicer obojeni, toda ne javno. Razlog, zakaj si niso skoraj več upali obsoditi okamističnih zmot, je bil pač razumljiv. Razvojna pot okamizma vodi namreč do posebnih nauk Skota, ki je ta plaz nekako sprožil, preko Duranda in Aureolija do Ockhama samega, a to stopnjema, a ne skokoma. Ako se niso preganjali nauki prvih treh, je bilo težko kar nakrakrat obsoditi Ockhama, ki je nauke prejšnjih le povzel in po svoje izpopolnil. Na drugi strani pa so se okamistične zmote udomačile tudi zato, ker so jih izobraženi duhovni sprejeli bolj nekoliko iz politične pripadnosti, niso pa iz njih takoj izvajali pogubnih posledic. To so šele storili poznejši rodovi ter z nastopom Martina Lutra, ki je bil iz Ockhamove šole, prišli v protestantizem in tako odrgali velik del Evrope od katolicizma.

Podobno pot je imelo tudi gibanje, ki je končno privedlo do modernega borbenega brezboštva ali boljševizma. Pota zmot so v vseh dobach v glavnem enake. Zato se je tudi boljševizem najprej pojavil v nedolodnih obrisih v filozofiji racionalizma, ki je božje razodetje nadomeščala z dognanji čiste razuma. Malekdo je mogel takrat slutiti, da bo ta stranpot pozneje pripeljala do tako hudih posledic. Toda zmota ne ostane nikoli pri svojem prvem začetku, temveč se razvija po lastnih zakonih do svojega konca. Racionalizem so zlasti v osemnajstem stoletju vodili duhovni, tudi mnogi katoliški, kar na splošno sprejeti kot osnovo evropske kulture. Kantovski filozofijo pa so predavali tudi po mnogih bogoslovnih semeniščih in mnogi bogoslovni profesorji so kar tekmovali, kdo bo bolj prepoznal duhovniški naraščaj s kantovsko, krščanstvu tako tujo miselnostjo. Iz vse te miselnosti se je potem razvil pozitivizem, ki je odrezal človekov pogled od nadnaravne in ga usmeril na zgolj stvarni napredek. Ko so bili duhovni tako pripravljani in v materializmu dobro utrjeni, je nastopilo brezboštvo v obliki komunizma ter začelo neposredno pobijati temeljne vrednote krščanstva.

Tako so katoličani sami pomagali pri razvoju brezboštva, ko so podpirali njegove idejne začetke. Seveda je težko presoditi, kam bo šla ta ali ona stranpot in ali bo imela tako pogubne posledice. A to je le en razlog več, da se je treba vedno držati celotne resnice in nikoli odstopati od njene ravne poti. Potem pa je tudi v bistvu zmote same, da vedno bolj raste in gre svoji skrajnosti nasproti, če so le dani še tako neznatni in malenkostni začetki. To velja vedeti tudi za sodobne razmere, ki je zanje značilno odstopanje od katoliške resnice na ljubo nekaterim drugim sistemom. Tako vlada pri nekaterih duhovih še vedno misljenje, da je mogoče Marxa pokristijaniti na ta način, kakor je Tomaž Akvinec pokristijanil grškega Aristotela in na njem zgradil svojo filozofijo in teologijo. Drugi pa spet po metodi dialektičnega materializma trdijo, da predstavlja komunizem v sodobnem življenju nekako tezo, katoličenstvo antitezo, oni pa da skušajo združiti zahteve obeh v eno ter s tem ustvariti sintezo. Pristaši tega sinteticizma v svojem prizadevanju še niso sicer dosledni, a zmota ni nikoli v začetku dosledna. Šele pozneje pokaže pogubnost svojih posledic, ko so duhovni že po njej osvojeni in ko so zdravilni ukrepi že malo učinkoviti, če ne sploh prekasni.

Leta 1884. pa je Kmetijska družba začela izdajati »Kmetovalca« in tedaj so »Novice« dobile tekmeča še na strokovnem področju. »Novice«, ki so svoj čas vodilo usmerjale slovensko javno mnenje, so tako izgubljale svoj pomen, dokler 26. decembra 1902. niso prenehale izhajati. Ob stoletnici »Novic« se bomo spominjali, koliko dela je bilo treba, da se je naš narod prebudil k življenju, spomnili se bomo, s kakimi težavami so se morali boriti naši kulturni delavci pred sto leti, da so nam zgradili temelje narodnega kulturno-prosvetnega dela, na čigar dedišini gradi stavbo slov. kulture sodobni rod. K-č.

Slovaški državni nagradenci. — Zadnjič smo poročali o hrvatskih državnih nagradencih za umetnostno uveljavljanje. Morda bo koga zanimalo, kateri so bili letošnji slovaški državni laurenti, ki so dobili nagrado o priliki četrte obletnice samostojne Slovaške. Izmed pisateljev je dobil to nagrado Konstantin Culen (roj. 1904) za svoje delo »Zgodovina Slovakov v Ameriki«. Pisatelj je sedaj časnikar ter poslanec v slovaškem parlamentu, znan pa je predvsem kot zgodovinar slovaške preteklosti doma (Slovaška dijaška tragedija) ter v Ameriki (poleg nagradene knjige je važna knjiga o Pittsburski pogodbi). — Na področju glasbe je dobil nagrado Mikuláš Moyzes (1872), ki spada med najvidnejše slovaške glasbenike ter je dobil nagrado za celokupno delo za svojo 60 letnico. Najbolj je znan po svojih zbirkah slovaških narodnih pesmi. — Izmed igralcev je dobil nagrado dr. Janko Blaž (1901), ki se je po pravnih študijah posvetil gledališču ter je eden najboljših slovaških opernih pevcev sploh, ki nastopa od l. 1923 dalje ter vsebuje njegov repertoar 120 oper in operet. V svetu je večkrat pel slovaške narodne pesmi. Izmed likovnih umetnikov je nosilec državne nagrade Franjo Stefunko (1903), ki spada med kibarje monumetalnih del, kakor sta spomenika Hviezdoslavu in Hlinki ter portreti škultetjara in drugih. On je tudi izdelal model za 20 kovanec v novi državi.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 4. maj. srpana: Prokop, opat; Urh, škof; Berta, devica.
Ponedeljek, 5. malega srpana: Ciril in Metod, škofa in apostola; Ant. Zakarija, spoznavalec in ustanovitelj reda.
Torek, 6. malega srpana: Bogomila, sveta žena; Dominika, devica in mučenica; Riksis, mučenec.

Zgodovinski paberki

4. malega srpana:
I. 1546. je umrl v Triesteju škof Bonomo Peter, humanist in prijatelj reformacije. Rodil se je l. 1458., odšel na študij v Bologno, se l. 1485. oženil in imel sina Ludovika. Po rani ženini smrti je vstopil v semenišče in postal duhovnik; največ je živel in delal na avstrijskem dvoru. L. 1502. je bil imenovan za triestinskega škofa, pa ostal še dalje na dvoru in opravil razne službe, tako je postal za vladarja Ferdinanda velikega kancler nižjeavstrijskih dežel. Šele potem, ko je propadla njegova kandidatura za dunajsko nadškofijsko stolico, je odšel v Trieste, kjer si je uredil sijajni dvor. Bonomo je ponovno posegel v razmere južnoslovan, dežel in opozarjal vladarja zlasti na turško nevarnost. Bil je navdušen humanist, pa se je kljub temu živo zanimal za ljudsko govornico in razlagal svojim klerikom Vergila ne samo v italijanskem in nemškem, ampak tudi v slovenskem jeziku. Z reformacijo se je seznanil iz spisov Erasma Rotterdamskega, naglo se je oprijel njenih gesel in misli ter postal glavna opora protestantizma ob Adriatiki. V slovenski kulturni razvoj je posegel s svojim vplivom na Primoža Trubarja, ki mu je dal versko oratorij in najbrž tudi potrebo za razmišljanje o potrebi slovenskega pisanja —

I. 1776. so se uprle Angležem njihove kolonije v Severni Ameriki in proglasile neodvisnost; to je začetek Združenih držav. Angležji so proti upornikom nastopili z vojaško silo, začel se je boj na življenje in smrt med mogočno ter bogato Anglijo in za vojno nepriljavljeno Ameriko. Toda Angležji, ki so kupovali za drag denar nemške najemnike, niso bili posebno navdušeni za to vojno, niti niso izrabili izpolnitve svoje premoči; manjkalo jim je namreč spretnih poveljnikov. Nasprotno pa je ustvaril vztrajni Jurij Washington, ki so mu uporne kolonije zaupale vodstvo, hrabro armado, ki je angleške čete ponovno porazila in jih končno zaprla pri Saratogi. Ta poraz je imel važne politične posledice; izpremenili je kolonialni boj v svetovno vojno med Angležji in Francozi, ki so se zvezali z uporniki in priznali neodvisnost USA (1778). Tej zvezi sta se pridružili še Španija in Nizozemska. Vse tri države so upale, da bodo omejile angleško pomorsko in kolonialno premoč. Boj se je vršil na kopnem in na morju, v Evropi, Aziji in Ameriki. Po porazu pri Yorktownu so priznali Angležji v Parizu (1782) neodvisnost Združenih držav in jim odstopili ozemlje vzhodno od Missisipija ter do južnega roba Velikih jezer. Prihodnje leto so se v Versaillesu pogodili tudi z ostalimi sovražniki.

Novi grobovi

† V ljubljanski bolnišnici je umrl 2. julija hude mrti po 68. letu starosti g. Bečja Anton, hišni posestnik iz Salezijske ul. 7. Pogreb bo v nedeljo, 4. t. m., ob 4 iz mrtvašnice splošne bolnišnice na štepanjsko pokopališče.
Naj mu sveti večna luč Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Smrt najstarejše stiške župljanke

1. julija letos je umrla najstarejša stiška župljanke Marija Koščak. Rodila se je 7. marca 1846. v Tročinah poljske župnije št. 3, iz družine Dremelj. Poročena je bila dvakrat. Prvič se je poročila z vdovcem Jožetom Miglič v Metnaji na št. 28, v februarju leta 1867. Iz tega zakona je bilo pet otrok. Od teh živita še dva sinova: Alojzij, ki je vse življenje ostal zvest varuh svoje matere, in Janez, ki z družino gospodarji na domu prvega moža v Metnaji. Mož Jože ji je umrl 22. marca 1896. Potem se je l. oktobra 1911, stara že 65 let, vdručila poročila z Jožetom Koščakom, zopet z vdovcem, v Stično št. 19. Drugi mož ji je umrl čez 7 let. Od takrat je ostala s sinom Alojzijem sama. Vsa stara leta je sama gospodinjila, delala na polju, živino odpravljala, šivala, prala. Do lanskega leta je čitala in šivala brez ocal. Saj se je hvalila, da z lahkoto vtakne nit v šivanko. Od leta 1826. je med vsemi župljani dočakala največjo starost. Od ustanovitve župnije — po razpustu samostana l. 1784 — jih je le šest dočakalo večjo starost. 27. septembra 1920. je umrla v Stranki vasi št. 9 Katarina Zupančič, stara 109 let. Dne 9. marca 1921. je umrl v Stični št. 32 Jakob Anžlovar, star 98 let. Dne 8. septembra 1922 je umrla na Mleščem št. 14 Marija Zupančič, stara prav tako 98 let. Dne 8. avgusta 1805. je umrl na Viru št. 7 Anton Jerič, star točno sto let. Dne 5. oktobra 1821. je umrl v Dragi št. 18 Martin Dremelj, star 104 leta. Dne 5. novembra 1826. je umrl v Stični št. 4 Franc Grajzar, star 106 let. — Počivaj v miru!

PRVI PETEK

spisal D. Jakob Zibert D. J. se spet dob. Izšla je v drugem natisu. Prva izdaja je bila razprodana v treh tednih. Knjiga ima 240 str.; stane broširana 10 lir, v platno vezana 18 lir, po pošti 1 liro več. — Naročila sprejema: Uprava Glasnika Srca Jezusovega, Ljubljana — Zrinjskega 9. Dobi se tudi po knjigarnah

Lep jubilej poštenih rok

Kdo bi si mislil, da je Marija Krašovec, ali z domačim imenom »Mica«, dopolnila te dni 60 let svojega delavnega življenja? Nihče, ki jo vidi s trdnim korakom in vsak dan na trg, bi ji ne prisodil te dobe, niti ne, da ji je vsa ta življenjska doba minula v trdem delu, kakor ga hišnim poslom prinaša dan za dnem. In v duhu, ki ga kmečki otroci nesejo s svojih domov v svet, je k svojemu življenjskemu jubileju pridružila še jubilej svojega dela in svojih poštenih rok: praznuje namreč obnem 25 letnico, odkar je v službi pri isti družini. Svojega doma v Vrhniki pri Starem trgu ni dolgo uživala; kakor mnogim kmečkim otrokom, je trdo življenje tudi njej kmalu pokazalo pot v svet, da se preživlja s svojo pametjo in svojimi rokami. Od doma je odšla z 11 letom, služila pri dveh družinah, v aprilu 1919 pa je stopila v službo k svoji današnji gospodinjici geji. Pavli Čop, ženi art. podpolkovnika v p., ki ga mnogi njegovih vrstnikov poznajo zlasti iz leta 1918-1920. Službo je nastopila v Ljubljani, nato pa s to družino delila prijetno in neprijetno tistih let in z njo prepotovala skoraj ves »slovanski jug«: pozna Kosovsko Mitrovico, Prištino, Banjaluko, Herceg Novi, prišla je s to družino slednjič nazaj pod domače nebo, v Babno polje in se z njo po l. 1941 preselila tudi v Ljubljano, kjer se vedno v nekdanji čilosti, urednosti in praktičnosti, ki jo da dolga življenjska izkušnja, predvsem pa v neoporečni poštenosti, opravlja svoje posle. Povsod, kjer koli je bila, je pustila za seboj najboljši vtis, najbolj pa se je seveda vtrstila v družino, v kateri ji je minilo toliko tako pisanih in dogodkov polnih let.

Ko danes praznuje svojo 60 letnico in v družini jubilej svojega dela, se vrsti njenih vrstnic in znancev in številnih gostov družine, ki jo vsi poznajo kot vedno enako pridno, vedno enako urno »našo Mico«, pridružujemo tudi mi in ji k temu pošteno prisluženemu prazniku od srca čestitamo in ji želimo, da bi še dolgo vrsto let z današnjim trdnim, kmečkim samozavestnim korakom merila pot od Mirja na trg in nazaj in po mestu sem in tja in si nabrala še čarstvilnejših življenjskih praznikov!

Cerkveni vestnik

Praznovanje sv. Cirila in Metoda v bežigradski cerkvi. V ponedeljek, 5. aprila bodo Bežigradski slovesno proslavili svoja farna patrona sv. Cirila in Metoda v župnijski cerkvi, ki je edina v naših krajih posvečena velikima slovanskima blagovestnikoma. Svete maše bodo kakor ob nedeljah in

praznikih ob 6, 7, 8, 9 in 10. Pri svetem opravilu ob sedmih in pri večernih ob pol osmih zvečer bosta tudi cerkvena govora. Ves dan bo izpostavljeno sv. Rešnje Telo. Vse vernike vjudno vabimo, da ga pridejo počastiti z molitvijo ter se priporočiti njegovi močni zaščiti in obema blagovestnikoma, da bi s svojim blagoslovom varovala in ščitila še nadalje župnijo in njene župljane. Praznik se prenese tudi še na nedeljo, 11. julija. Tega dne bo ob desetih slovesna sv. maša, pri kateri bo pel mešani cerkveni pevski zbor Tomčevo mašo, posvečeno sv. Cirilu in Metodu.

— Mašniško posvečenje. Danes, v nedeljo 4. julija, bo prevzeli škof ob 7 zjutraj v stolnici posvetil 21 diakonov ljubljanske škofije v duhovnike.

— Novo mašo bo imel v karmeličanski cerkvi na Selu g. novomašnik Stanko Perčič v ponedeljek, 5. julija, na praznik sv. bratov Cirila in Metoda. Pričetek slovesnosti ob 10. Slavnostni govor bo imel g. stolni kanonik dr. Jan. Kraljič. — Lepo povabljeni!

— Duhovne vaje za učiteljske. Zveza katoliških učiteljev obvešča cenjene gospodične učiteljice, da bodo posebne stanovske duhovne vaje od 3. avgusta ob 8 zvečer do 7. avgusta ob 9 zjutraj v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani. Duhovne vaje bodo odprte s 3 govori dnevno. Vodstvo zavoda bi izjemoma sprejelo kako gospodično tudi na hrano in stanovanje (proti pogojem). Prav vse gospodične učiteljice najprej vabimo k obilni udeležbi! — Ravnateljstvo škofijske klasične gimnazije naznanja, da bodo sprejemni izpiti za prvi razred dne 20. in 21. julija ob 9.

— Za prvi letnik uršulinskega učiteljskega v Ljubljani naj se vpošljejo prošnje do 1. avgusta.

— Domovinski urad mestnega poglavarstva v ponedeljek in torek 5. in 6. julija zaradi snajenja prostorov ne bo posloval za stranke.

— Personalno pravni osek mestnega poglavarstva v ponedeljek, torek in sredo, 5., 6. in 7. julija zaradi snajenja in slikanja prostorov ne bo posloval za stranke.

— Umetniška razstava Miloša Šušteršiča v izložbi trgovine gospoda Antona Kosa v prehodu nebotičnika pod naslovom »Moja pomlad« vzbuja splošno občudovanje občinstva, ki v velikem številu prihaja gledat teh 15 čudovitih olj, sestavljenih po večini krajine iz okolice Velikih Lašč. Razstava bo le še nekaj dni odprta in zato vabimo občinstvo, naj izkoristi priliko in razstavljenega dela ogleda!

— Velike povečane fotografije po vsaki sliki izdeluje lično in solidno FOTO BEM, Ljubljana, Wolfova 6.

— Izšla je knjižica: »Sveto mašniško posvečenje«. Vernike, ki se bodo udeležili slovesnosti posvetitve novomašnikov v stolnici, 4. julija ob sedmih zjutraj, opozarjamo, da si te knjižice lahko nabavijo tudi pred mašo v nedeljo zjutraj pred stolnico. V tem primeru bodo vse obrede posvetitve mnogo laže razumeli.

— Rdeči križ sporoča. V poizvedovalnem oddelku Rdečega križa, Ljubljana, Via Ariella Rea 2-II., naj se med uradnimi urami od 8 do 12 javijo naslednje osebe: svoji Černe Andrejke, Kolan Josipina, zobotehnik Muhar Hinko, Pezdirc Pepca, Slapar Franc.

— O vrstovih in vrtni umetnosti. Nova inž. Jegličeva knjižica je vzbudila veliko zanimanje. Vsebinska je tehtna in sodobna, tekst se odlikuje z močno, jedrnatno besedo, učinkovite so tudi mnoge lepe slike. Cena 36 lir. Dobi se v vseh knjigarnah.

— Kino Kodeljevo obvešča svoje obiskovalce, da so odslej predstave ob nedeljah ob pol 3, ob 5 in ob pol 8 ob delavnikih pa ob pol 7.

— Sinu in hčerki za branje med počitnicami kupite Erjavčeve živalske podobe, ki so izšle v Cvetju iz domačih in tujih logov pri Mohorjevi družbi. Hvaležna vam bosta za dobro izbiro. Naročniki Cvetja imajo 25% popusta. Oglasite se v Mohorjevi knjigarni na Miklošičevi cesti 19.

Dentist KOVAČ JOSIP

Resljeva cesta 6 — zopet redno sprejema

— Gospa Justina Čekada, soproga pred kratkim zaradi kopicenja blaga obsojenega trgovca Andreja Čekada, nas prosi, da svoje poročilo o sodni razpravi popravimo v toliko, da je bilo njenemu možu zaplenjeno 4118 kg industrijske masčobe za predelavo kož (nečistično ribje olje in degas) in le 1300 m bombažastega blaga za podlogo za čevlje.

— Tschamba Pli vam napravi pri sončenju iz poročila kože krasno rjavo poft. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

— Še vedno hladna jutra. V petek proti večeru se je nad Ljubljano in okolico vili huda, kratkotrajna ploha. Spet je bilo Trnovo kraj, kjer je padlo sila mnogo dežja. Trnovska vremenska opazovalnica je zaznamovala, da je med petkovo ploho padlo vsega 3.3 mm dežja, ko je bilo v središču mesta po podatkih meteorološkega zavoda samo 0.8 mm dežja. Torej znatna razlika na tako majhni razdalji! Barometer in temperatura se počasi dvigata. Barometer je v soboto zjutraj dosegel stanje 761.3 mm. Jutranja temperatura v soboto je bila nekoliko višja od petkove jutranje temperature. Bilo je +10.5°. V petek temperaturni maksimum v mestu +23.4°, v Trnovem +24° C. V soboto zjutraj je nad Barjem valovila gosta, nizka

Izšla je nova knjiga Slovenčeve knjižnice

težko pričakovani

JALENOVI

BOBRI

II. DEL

s podnaslovom

Rod

Nač najboljši pisatelj Janez Jalen nam v tej knjigi pokaže razvoj rodu Ostrorogega Jelena, razmah njegove veljave, njegova pota v širni svet proti Donavi in proti morju. V stiku z drugimi rodovi spozna razne novosti, ki jih s pridom presaja v življenje svojega rodu. Njegov rod postane namigočnejši med kolibčarji na velikem jezeru — ljubljanskem barju, kakor tudi v njegovi okolici.

Po mnenju mnogih, ki so knjigo že prebrali, je ta del boljši od prvega, bolj živo prikazuje življenje v bitje takratnih prebivalcev ljubljanskega barja, zato smo prebranci, da bodo bralci z veseljem segali po tej knjigi, ki je tako velik donos k naši domači književnosti. Knjigo dobite po vseh knjigarnah in trafikah

megla, ki se je kmalu razpršila. Bilo je že dopoldne lepo jasno.

— Nesreče na deželi. Šestletni sin sluge na Rudniku Valentinčič France je padel in si zlomil desno ključnico. — V Velikih Laščah se je 49-letna posestnica Peterlin Rozalija močno opekla po desni nogi. Opekline je zelo nevarne. — V Prečni je 18-letna posestnikova hčerka Jožica Osolnikova padla in si zlomila desno nogo.

— Še nekaj vremenske bilance. Kako deževen ali suh je bil junij v zadnjih desetih letih, nam pokaže kratak pregled padavin za dobo od 1932 do letos. Junij l. 1932. je bil vroč, suh in reven na dežju. V 15 dneh je padlo 82.1 mm dežja, mnogo manj pod junijskim mesečnim povprečnikom, ki znaša za ljubljanski padavinski pas 146 mm. Naslednje leto 1933 je bilo 22 deževnih dni in 149.9 mm dežja. To leto je toča napravila mnogo škode. Izredno deževen, za polja naravnost katastrofalen je bil junij leta 1934, ko je v 16 dneh padlo 303.5 mm dežja. Takrat so bile po mnogih krajih velike povodnje. Izredno suh pa je bil junij naslednjega leta 1935, ko je v 12 dneh padlo samo 27.8 mm dežja. Takrat smo dosegli tudi rekordno višino temperature +38° na 28. junija. Leto 1936. je zaznamovalo 21 deževnih dni in 168.7 mm dežja. Junij leta 1937. je bil zelo moker. V 18 dneh je padlo 234.5 mm dežja. Nasprotno je bil junij 1938. izredno vroč in suh. Pritiskala je po mnogih krajih suša. V 9 dneh je ta junij padlo je 27.5 mm dežja, to je najmanjša junijska padavina v zadnjih desetih letih. Leta 1939. je v 15 dneh bilo 192.1 mm dežja, leta 1940. pa v 16 dneh 127.7 mm. Junij leta 1941. je bil primerno moker, ko je v 18 dneh padlo 148.8 mm dežja. Reven na dežju je bil lanski junij, ko je v 11 dneh bilo samo 78.8 mm dežja. Letonji junij, kakor smo že poročali, pa smo imeli v 20 dneh 211.9 mm dežja.

Iz Novega mesta

Dvomečni tečaj iz stenografije in strojepisa po desetprstnem sistemu otvori Enoletni trgovski tečaj 12. julija. Pojasnila in prijave pri vodstvu.

IMMINENTE — PRIHODNI SPORED al Cine — v kinu UNIONEN

Un forte dramma che vi commoverà
Pretresljiva drama

La voce del sangue Glas krvi

Premiato alla XI Mostra Cinematografica di Venezia. — Film nagraden na XI. beneški filmski razstavi.

Con — Igrajo:
ROBI RAPP — LEOPOLD BIBERTI
PETRA MARIN

Regia di EDMUND HEMBERGER

Produzione - Produkcija: GOTHARD FILM
Esclusivita - Izposojevanje: LUX-FILM

Drobna ljubljanska kronika

Praznovanje Srca Jezusovega v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani

Slovesen sklep junijske pobožnosti (vrtinje) bo v nedeljo, 4. julija. Ta dan bo zjutraj ob 8 slovesna pontifikalna sv. maša z orkestrom pred izpostavljenim Najsvetejšim, zvečer ob pol 8 pa bo kratak govor in slovesna procesija z Najsvetejšim po bližnjih ulicah. Obe sveti opravili bo opravil prev. lavantinski gen. vikar in prošt msgr. Vraber. Ta dan prejmejo lahko vsi verniki, ki so se vsaj desetkrat udeležili junijske večerne pobožnosti, porcijunkulski odpuštěk, to je večkratni popolni odpuštěk, kolikorkrat obiščejo cerkev in zmolijo po 6 očenašev, zravnarj in čast bodi v papežev namen. Zvečer po procesiji bo darovanje sveč, ki se bodo dobivale v cerkveni veži, ali darov za sveče okrog glavnega oltarja. K obilni udeležbi so vabljeni vsi verniki, zlasti pa kongreganisti in kongreganistkinje.

Kongregacija gospodinjem in kongregacija učiteljev pri sv. Jožetu imata svoj redni shod v ponedeljek, 5. julija. Pridite vse!

II. vnanja Marijina kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima danes ob 2 popoldne shod. — Voditelj.

Križanski moški kongregantisti imajo svoj redni mesečni shod danes, v nedeljo, 4. julija, ob 5 popoldne. Vjudno vabljani vsi! Po govornem darovanje za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje stenografije in strojepisa. Novi poletni tečaj se prične v ponedeljek, dne 3. julija. — Pouk je dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Zahtevajte prospekt. Učnina zmerna. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

Na željo staršev bo v uršulinskem samostanu pripravljani tečaj za sprejemne izpite od 3.—18. julija. Učenke, ki žele poslati tečaj, naj pridejo 3. julija ob 9 popoldne. Pouk bo dnevno od 9—12.

Na uršulinski vadnici in v otroškem vrtcu bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrtci se sprejemajo samo pelletni fantki in deklice.

Mali gospodar — Zegzo obveščata svoje člane, da bodo izgotovile kuneje košice na razplogu njih lastnikom samo ta teden v četrtki in petek, dopoldne in popoldne, v prodajalni, Gallusovo nabrežje 33.

Glasbena šola »Sloga« priredi letošnjo V. produkcijo v ponedeljek, 5. julija, ob 18 v svoji glasbeni dvorani. Nastopijo gojenci pevskoga in instrumentalnega oddelka.

Dijaki inje srednjih, strokovnih in mešanih šol imajo ugodno priliko, da so

med počitnicami dobro naučijo strojepisa ali stenografije, ki sta najvažnejša praktična predmeta, vsakomur koristna. Novi tečaj se prične v ponedeljek, dne 3. julija. Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

Zegzo — Mali gospodar obveščata vse člane, da je bilo 2. julija t. l. zaključeno razdeljevanje krmil za junijski obrok. Krmila sama bomo delili počasi s 5. julijem, in elcer: 1. teden (3. julija) od št. 1—1000, drugi teden (12. julija) od 1001—2000, tretji teden (19. julija) od 2001—4000. Za vse dneve velja sledeči abecedni red: ponedeljek od A—G, torek H—L, sredo M—R, četrtak S do Z. Kdor ne pride ob določenem času, mu krmila zapadejo. Vsek št. dok. pri prejemu krmil novo popisno polo, ki naj bo vestno izpolni in takoj odda v pisarno. Pri komur bo ugotovljena kontrola, da je prijavil več živali, kot jih ima v resnici, bo izgubil pravico do prejemanja krmil.

V Ljubljani so umrli ob 25. junija do 1. julija: Lipovec Anton, 84 let, drž. česar v p., Rudnik 48; Hranstnik Antonia, sestra Sinkletika, 39 let, usmiljena sestra sv. Vincenčija v p., Slomškova 20; Avgust Janez, 47 let, zasebnik, Šteherjeva 9, obč. M. D. v p.; Škeri Janez, 11 let, sin ključ. Cesta v zeleni log 7; Celare Franc, 69 let, delavec, Japljeva 2; Skopce Viktorija roj. Skalar, 31 let, žena krmnarja in frizerca, Spiliska ulica 6; Pavčnik Marija roj. Vodnik, 61 let, vdova mizarja, Vidovdanska 9; Križman Uroš, 53 let, delavka, Japljeva 2. V ljubljanski bolnišnici se umrli: Sinkovec Anton, 21 let, čevljar, pom. Strelška 21; Kiferle Ivan, 87 let, nadučitelj v p., Rimska cesta 5; Jager Ivana, 48 let, delavka, Ciglarjeva 32; Klančar Jožefa, 1 leto, hči delavca, Gradišče 9, obč. Vel. Lašče; Zupan-

čič Ivan, 71 let, šolski upravitelj v p., Dolenska cesta 23 a; Treven Franciska, 69 let, trgovka, Gerbičeva 1.

Ponesrečenec v Ljubljani. Drago Kostanjevec, 18 letni vrtinar, je ljubiteljski nogometnega športa. Pred dnevi je igral nogomet. Solzalec pa ga je z nogo tako močno sunil v trebuh, da je dobil notranje poškodbe. — Terezija Kežarjeva, 13 letna dijakinja, je padla in si zlomila desno nogo.

ROMAN V SLIKAH

Izide v lepi, veliki knjigi (obseg 216 strani) in bo veljal:

mehko vezana izdaja . . . 32 lir
za naročnike Slov. doma . . . 25 lir
v papirnatno vezan . . . 45 lir
v celo platno vezan na najboljšem papirju . . . 85 lir

Cas za prednaročbo do 5. avgusta.

Naroča se na naslov:

Uredništvo Slovenskega doma, Ljubljana, Ljudska tiskarna, Kopitarjeva 6, III. nadstropje.

Gledališče

Drama:

Nedelja, 4. julija, ob 19.30: »Deseti brat«. Izven. Zadržje v sezoni. Zelo znizane cene od 12 lir navzdol.

Sreda, 7. julija ob 19.30: »Jesene. Red A. Cetrtak, 8. julija. Zaprt (generalka). Petek, 9. julija ob 19.30: »Nevesta s krono«. Premiera. Red Premierski.

Opera:

Nedelja, 4. julija, ob 19: »Don Pasquale«. Izven. Cene od 28 lir navzdol.

Sreda, 8. julija ob 19: »Tilha voda«. Opera. Red Sreda.

Cetrtak, 9. julija ob 19: »Prodana nevesta«. Red Cetrtak.

Petek, 10. julija: Zaprt (generalka). Sobota, 11. julija ob 19: »Mrtve očle. Premiera. Red Premierski.

Naznanila

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6; mr. Hovevar, Celovška cesta 62; mr. Garts, Moste, Zaloška cesta 47; v ponedeljek: Kmet. Bleiweisova cesta 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Uštar, Selenburgova ulica 7.

Poizvedovanja

Izgnubila se je v travmaju remonodna dežna pelerina. Najdilek naj jo proti gradi odda upravi »Slovenca«.

ELAR - Radio Ljubljana

RADIO, Nedelja, 4. julija: 8 Napoved časa, poročila v italijanski. — 8.15 Organski koncert izjava Marija Amalia Pardini. — 11. Pionerska masa iz bazilike sv. Pavla v Rimu. — 12. Razlaga evangelija v italijanski (o. G. B. Marini). — 12.15 Razlaga evangelija v slovenski (o. K. Sekovane). — 12.30 Poročila v slovenski. — 12.45 Pesmi in napovedi. — 13. Napoved časa, poročila v italijanski. — 13.10 Poročila vrhovnega poveljstva oboroženih sil v slovenski. — 13.12 Simfonična glasba. — 13.30 Pesmi in napovedi na ploščah. — 14. Poročila v italijanski. — 14.10 Koncert radijskega orkestra in Kormorne zbor vodi dirigent D. M. Silance. Slovenska glasba. — 15. Poročila v slovenski. — 17.15 Kmetijska šola na Grmu: praktična navodila za kmetovalce, predavanje v slovenski. — 17.35 Turnir pesmi, orkester vodi dirigent Rizza. — 19.30 Poročila v slovenski. — 19.45 Politični komentar v slovenski. — 20. Napoved časa, poročila v italijanski. — 20.20 Orkester »Cetra« vodi dirigent Barizza. — 21. Koncert tria Slajsi. Burzer-Lapovšek. — 21.45 Predavanje v slovenski. — 21.55 Koncert radijskega orkestra vodi dirigent D. M. Silance, sodeluje sopranistka Valerija Heybal, opera glasba. — 22.30 Orkester vodi dirigent Zeme. — 22.45 Poročila v italijanski.

Ponedeljek, 5. julija: 7.30 Pisana glasba. — 8. Napoved časa, poročila v italijanski. — 12.30 Plošče. — 12.30 Poročila v slovenski. — 12.45 Pesmi in napovedi. — 13. Napoved časa, poročila v italijanski. — 13.10 Poročila vrhovnega poveljstva oboroženih sil v slovenski. — 13.12 Orkester vodi dirigent Barizza. — 14. Poročila v italijanski. — 14.10 Koncert radijskega orkestra vodi dirigent D. M. Silance, orkestralna glasba. — 14.45 Pisana glasba. — 15. Poročila v slovenski. — 17. Napoved časa, poročila v italijanski.

— 17.15 Koncert sopranistke Stefanije Vučkove. — 17.35 Koncert sopranistke Marie Weiss. — 19.30 Govorimo italijansko, poučuje prof. dr. St. Leben. — 19.30 Poročila v slovenski. — 19.45 Politični komentar v slovenski. — 20. Napoved časa, poročila v italijanski. — 20.20 Kmetijska šola vodi dirigent Manno. — 21. Predavanje v slovenski. — 21.10 Cetriti Monteverdijev koncert. — 21.55 Koncert tria »Emona«. — 22.30 Venček pesmi, orkester Cetra vodi dirigent Barizza. — 22.45 Poročila v italijanski.

Parliamo l'italiano!

Schema della XX lezione che verrà tenuta dal prof. dott. Stanko Leben lunedì, il 4 luglio 1943-XXI, ore 19.

LEZIONE VENTESIMA

Un giovane come si deve.

Un giorno, un signore e una signorina parlavano in treno.
«Avete bambini, signora?»
«Sì, signore, ho un figlio.»
«E buono?»
«Oh! sì, molto buono. Si comporta benissimo, e non mi risponde mai quando gli faccio delle osservazioni.»
«Giacca alle cartelle.»
«Ma, signore.»
«Fuma?»
«Oh! questo poi no; non ci mancherebbe altro!»
«Va al caffè, la sera?»
«Non, non esce mai senza di me. Va sempre a letto presto, subito dopo cena.»
«Beve birra, sidro, o vino?»
«No, signore; mio figlio non beve che latte.»
«Ma è meraviglioso, signora; non ho mai sentito parlare di qualcosa di simile; vostro

figlio è un giovane come si deve; è un modello di virtù. A proposito, quanti anni ha?»
«Quattro mesi, signore.»

Aggettivi e pronomi possessivi.

il mio libro	la mia casa
il tuo libro	la tua casa
il suo libro	la sua casa
il nostro libro	la nostra casa
il vostro libro	la vostra casa
il loro libro	la loro casa
i miei libri	le mie case
i tuoi libri	le tue case
i suoi libri	le sue case
i nostri libri	le nostre case
i vostri libri	le vostre case
i loro libri	le loro case

N.B. — mio padre; mia madre; il padre mio; la madre mia; il mio caro padre; la mia cara madre; i nostri padri; le nostre madri; mio zio (il mio zio), figlia, figlio, fratello, sorella, zia, nipote, marito, moglie, cognato, cognata, cugino, cugina, suocero, suocera ecc.
2. — Il mio babbo, la mia mamma, il suo figliuolo, la sua figliuola, il nostro nonno, la nostra nonna.
3. Spendendo il mio proprio danaro. — Vendendo la propria casa.

Esercizi.

1. Cambiate il singolare in plurale e viceversa: il mio cane. — La nostra abitazione. — Le loro sorelle. — Il suo pensiero. — I loro amici. — Il mio professore e il tuo. — La loro nuova automobile. — I nostri occhi e i vostri. — Il mio dovere. — Aspetto la visita di un certo mio amico. — La sua lunga assenza mi preoccupava. — Ho veduto col mio proprio occhio. — Questo ombrello è mio. — Il tuo consiglio era prezioso. — Il contadino ritorna al suo lavoro.

2. Conjugate col possessivo le seguenti frasi: Rivedere il... paese nativo. — Aver veduto un... amico. — Fare il... proprio dovere. — Andare a prendere la... sorella. — Io avere i... difetti. — Volete bene a... fratello.

Tu natiseno besedilo je samo ključ za vse one, ki sledo pouku italijanske po radiu. Italijanske ure so na sporedu ob ponedeljkih in sredoah za začetnike, ob petkih pa za tiste, ki že imajo gotovo predznanje vedno ob 19.

PO VAŠI ŽELJI
VAM IZDELA

KNJIGOVEZNICA LJUDSKE TISKARNE

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA 6/II

CENE SO SKRAJNO NIZKE! POSLUŽITE SE JIH!

V svoji ortalnici razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi, istotako izvrši tudi

vsa druga knjigovedska dela posebno razne vezave v raznih velikostih od preprostih do razkošnih oblik v vseh barvah. Posebni oddelki za izdelovanje damskih torbic, solskih torbic in sličnih, pasov, denarnic, kovčkov in drugega sanjenega galanterij blaga

Vam nudi te predmete vedno v lepih, okusnih in modernih oblikah vanki čes.

Andersson hitrejši od Haegga?

Včeraj smo na kratko poročali, da je postavil švedski tekač Arne Andersson nov svetovni rekord na 1 miljo (1609 m). Ko je lansko leto dosegel Gundar Haegg na tej progi najprej čas 4:06.2 in potem celo 4:04.6 min., se je zdelo, da pomeni njegov rekord že višek človeške zmogljivosti. Strokovnjaki, ki je o pojavu Haegga pisal v »Obisk«, je opravičeno vzklinal: »Hitre noge, kje so vaše meje!»

Pri ocenjevanju rekordov je treba upoštevati, da se puljo zanje najurnejši športniki vseh narodov in da traja borba zanje že dobrih pet desetletij. Pred vojno so se zbrali najhitrejši tekači z vseh delov zemeljske skorje vsaka štiri leta k olimpijskim igram. Vselej so mislili, da so dosegli že višek možnega, in vselej so padle spet nove znamke, ki so jih vpisali v razpredelnico svetovnih rekordov.

Gundarju Haeggu je treba vsekakor priznati, da je vzbudil z lanskimi uspehi v tekih na srednje in dolge proge veliko pozornost po vsem športnem svetu. Nekateri so ga postavljali nad Nurmi, čigar ime je med športniki že naravnost legendarno. Resnično se je posrečilo Haeggu, da je postavil 11 svetovnih rekordov ravno v dobi, ko smo mislili, da so »hitre noge že dosegle svoje meje« in da se bo le redkokdaj posrečilo izboljšati to ali ono znamko v tekih od 1500 do 5000 m.

Z zanimanjem smo pričakovali, kako se bo letos uveljavil fant, ki se je v letih dozorevanja uril z drvarskim delom v švedskih gozdovih. Kakor znano, je odpotoval Haegg pred nekaj tedni na gostovanje v Ameriko, od koder pa še ni poročil o morebitnih novih uspehih, ki bi prekašali znamke, ki jih je dosegel v teku lanskega leta. Vsekakor je zelo problematično, če je ravnal

Haegg modro, ko se je odločil za gostovanje v daljnem svetu.

Že v preteklem letu je imel enakovredno konkurenco samo med domačimi tekači na Švedskem. Večkrat smo čitali o Anderssonu, ki mu je na marsikateri prireditvi tekkel za petami in se plasilar navadno na drugo mesto. Zdej poročajo o istem Anderssonu, da je naskočil Haeggov svetovni rekord v teku na 1 miljo in da mu je poizkus uspel Haegg osebno sicer ni bil premagan, pač pa je padla njegova znamka kar za 2 sekundi. Arne Andersson se je vpisal v zlato knjigo svetovnih rekordov s časom 4:02.6 min. za tek na 1609 m. Lahko bi rekli: »Se je že začelo...« V resnici gre za storitev, ki je dokazala, da je nekdo hitrejši od nepremagljivega Haegga. Prvi rekord je padel, kako pa bo z naslednjimi? Zdej bomo z zanimanjem čakali novih poročil o Anderssonovih podvigih. Verjetno je, da se bo lotil kaj kmalu teka na 1500 m, potem pa bi prišla na vrsto proga na 2000 m.

Pri nekem samoupravnem zavodu v Ljubljani se odda službeno mesto

prevaljalke in tolmačine italijanskega jezika

Zahteva se popolno znanje italijanskega jezika v govoru in pisavi. Prednost imajo one, ki so večje stenočrte in strojepisja.

Starost največ do 40 let.

Prošnje, katerim je priložiti vsa potrebna dokazila (o rojstvu, pristojnosti in študijah), je vložiti do 10. julija t. l. na upravo lista pod značko »Italijanska«.

INDUSTRIJSKE STROJE, ORODJE IN POTREBŠČINE d o b a v l j a

Dipl. lehn. **BRILLI** Janez

Ljubljana

Jegličeva 22

Zahvala

Vsem, ki ste spremili našega ljubljene sina in brata

Francita

k večnemu počitku, mu poklonili cvetja in tolažili nas v žalosti, izrekamo priščeno zahvalo. Iskreno se zahvaljujemo č. duhovščini, g. šef-primariju dr. Jenkoti za požrtvovalnost in trud, da bi nam ohranil pokojnika, g. referentu zdrav. odseka Visokega komisariata, gg. predsedniku in tajniku sindikata lekarnarjev.

V Ljubljani, dne 3. julija 1943.

ZALUJOČA RODBINA MR. PH. CIRILA GARTUSA

Domačija v cvetju

Tomaž Poklukar

Sonce je pripekalo vedno bolj vroče. Ko žarki niso našli več opore na zemlji, ki bi jih vpijvali, so se odbijali z vročega skalovja ter gredli na vse strani. Zdej je začela Majda pešati in moč jo je posadil na oščica. Matevž je žgal v gola pleča, ki so se svetilkala, kakor da bi bila iz bronca. Bilo mu je zelo vroče. Poslušal je Majdo, ki ga je opozarjala zdaj na drobne hišice ob morju, zdaj na delfine, ki so se tu pa tam pojavili na morski gladini in jo rezali kakor milniska koleca.

Potem je spet stopal tiho naprej. Spomnil se je senčnatih gozdnih poti, zelenih trat, vresja, sleča in še marsičesa, kar krasi domače planine. Tam je vse tako zeleno, sočno, bogato in veličastno, tu pa je samo žgoče pečevje; kakor pusto bi bilo življenje tukaj, če ne bi bilo morja, ki nadomeštuje tem ljudem krasote naših krajev! Za hip se ga je polastilo domotožje.

Popotnika sta se zaustavila, da bi se razgledala po novih otokih, ki so se prikazali daleč na obzorju. Zdej je vzela Majda svoj robc iz torbice in

mu brisala pot s čela. Nato ga je namazala z oljem po razgreti koži. Ko sta spet krenila naprej, mu je začela pripovedovati pretresljive zgodbe o Klari Gulleborgovi. Blizina morja jo je spomnila na povesti o izgubljeni deklici in o njenem nesrečnem očetu. Knjiga je bila zadnja, ki jo je brala pred poroko.

Tako sta prišla do vrha kmalu potem, ko je Majda končala s pripovedovanjem. Zdej sta bila bogato nagajena za dolgo pot. Odprl se je razgled vse do Marjana, Klisa, Sinja, Kamešnice in daleč naprej do Durmitorja, na drugi strani pa prek otokov na odprto morje. Tu pa tam se je kazala zelenkasta struga Neretve. Ko sta se razgledovala po svetu, se jima je zdelo, da uživata novo lepoto, ki vpliva podzavestno na srce.

Vesela kakor otroka sta poiskala senco, privezala osla in se lotila obeda. Potem je Matevž zložil obleko in pripravil ležišče za ženo. Tudi njega je mikalo, da bi prisedel, dejal pa si je, da je revica potrebna miru in počitka. Majda je kmalu zadrmla, Ma-

tevž pa jo je zapustil, stikajoč po skalovju za redkim planinskim cvetjem.

Tedaj je zaslišal motno brenčanje, kakor da bi bilo v bližini sršenovo gnezdo. Visoko v zraku je brnelo letalo. Mirno je plavalo daleč nad zelenimi Sinjski dolini, se je začelo polagoma spuščati. Polotila se ga je želja, da bi tudi sam splaval nad oblake in okusil slast take vožnje. Rad bi jadrar nad ljubo zemljo, da bi se je nagledal so siteda.

Domislil se je, da to prav za prav ni nemogoče. V tem trenutku je sklenil, da bo pripravil svoji ženi in samemu sebi za konec poročne potovanja veliko presenečenje: domov bosta odpotovala z letalom.

Se istega večera ji je pravil, da ga mika nazaj k Sv. Lovrencu; rad bi videl, kako kaže trta v Limbušu in koliko drevoja so posekali v gozdu. Majda ni bila za predlog navdušena; njej bi bilo pač ljubše, da bi nadaljevala z brezskrbnim življenjem, in je le nerada pristala na to, da se bosta vrnila nekaj dni prej kot sta bila namenjena.

Dan in noč sta še ostala na letovišču, in zjutraj je bila skoraj otožna, ko je pospravljala svoje obleke ter jih zlagala v kovčge. Z avtobusom sta se odpeljala ob obali do velikega mesta, kjer sta nakupila daril za domače.

»Se ti ljubi, da se popeljeva na izlet?« jo je vprašal Matevž in dodal, da imata ves dan čas.

»Zelo rada!« mu je odgovorila v nadi, da bosta še kak dan ostala na morju.

Uro pozneje sta spet sedela v avtobusu, ki je zdiral po ravni cesti proti Solinu in od tam v položnih ključih navkreber proti stari trdnjavi nad Klisom.

Na nebu so se zbirali sivi oblaki, morje tam spodaj pa je dobivalo otožno obličje, kakor da bi pogrešalo sonca. S Kozjaka je pihala burja ter pometala cestni prah, ki se je dvigal proti skromnim gozdičem. Polja so bila podobna robotnemu strnišču; povsod so ležali kupi kamenja: na ognjenih, okrog njiv in tudi po travnikih. O pravem gozdu ni bilo ne duha ne sluha. Moj Bog, kaj bi rekli ljudje, če bi jim pokazal smreke, ki rastejo pri nas na Smolniku! Visoke so, da te zaboli v tilniku, če jim slediš s pogledom po brezkončnem deblu do vrha; tu pa vidiš samo zverženo mladje, od kove oskubljeno grmičevje, pa robidovje in ostre čeri.

Vozila sta se vedno naprej proti notranjosti pokrajine. Matevž je pripovedoval ženi o božjepotni cerkvi v Sinju in o tamkajšnjih alkarih, ki prirejajo vsako leto svoje viteške turnirje na konjih.

Srce mu je zaigralo, ko je zagledal po enourni vojni zeleno dolino z rodovitnim poljem. Pripeljala sta se naravnost do letališča.

Ljudje so se ozirali proti jugu, odkoder je brnelo nad gorami drobno, srebrno letalo.

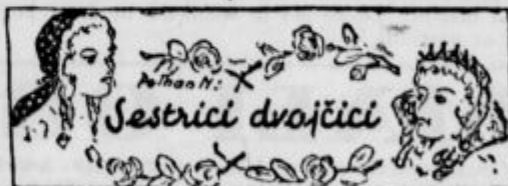
»Počakajva, bova videla, kako bo pristalo,« je rekel.

Brnenje je postajalo vedno bolj glasno. Tudi srebrna stvarca na nebu se je hitro približevala. Zdej se že vidijo negibna krila in okenca na nizki hišici, podobni ribjemu trupu. V dolgem loku se spušta letalo proti negovanemu travniku. Rjovenje je tako glasno, da ni nikogar, ki bi poskušal govoriti. V silnem vetru valovi trava; kmalu potem se letalo spusti na zemljo in se nekam nerodno premika naprej.

Nekaj potnikov je izstopilo. Tedaj je prijel Matevž svojo ženo pod roko in jo vodil k stopnicam. V naglici je pokazal dva vozna listka:

»Jadrata bova kakor ptice po zraku, če se ne bojiš letala; glej, tule imava vozovnice!«

Majda ga je za hip prestrašeno pogledala, nato pa se mu je vsa srečna vrgla okrog vratu. Nenavadni prizor ni vzbujal pozornosti, zakaj ljudje so mislili, da se poslavljata.

Nihče ni opazil, da ni sedanja princeska Marjetica, ker podobni sta si bili tako, da niti mamica ni opazila zamenjave; tudi sama ni vedela, da je zamenjana. Mislija je, da vse sanja.

A v nečem je bila sedanja princeska različna od prejšnje: bila je vesela kot škrlanček in dobra kot kruhek.

Kje je ostala prava princeska, ona, ki je padla z drevesa! Kaj je z njo, mar se je ubila? Ne, ni se ubila, drevesne veje so zadržale njen padec, tako je le vsa raztrgana in nezavestna obležala na tleh. Mraz jo je prebudil iz nezvesti, začela je jokati in kričati: »Boli, lačna, kje ste hlapci, jesti! Prinesite torte in pice!« Takoj, lačna, kje ste, potepuhi, z biči vas bom!

Dolina molka

J. Oliver Curwood 23

Bila sta stražnik Carter, desna roka Kedstyeja v vojašnici in stari Sands, bolniški strežnik. Z isto naglasi, s katero se je Kent razburil, se je tudi popolnoma obvladal in dobil svojo prejšnjo minirnost. Dvignil je roke. Carter mu je uklenil roke z jeklenimi okovi in Kent je videl na njih odsev zvezde svetlobe. Sands se je sklonil k Mercerju, medtem pa je Carter tiho rekel:

»Res mi je zelo žal, Kent, toda jaz ne morem storiti drugače. Videl sem te s okna prav tedaj, ko je Mercer zakričal. Toda zakaj... zakaj si se radi njega ustavil?»

Med tem časom se je Mercer zopet zavedel: s Sandsovo pomočjo se je dvignil ter stakajoč in uječajč zmedeno gledal Kenta, boječ se novih udarcev. Carter je odvedel svojega jetnika stran.

»Ne vem, kaj naj drugega storim, kot da te odvedem v vojašnico. Moja dolžnost ni prijetna, toda zakon hoče tako!»

Kent ni odgovoril. Za trenutek je pogledal navzgor in globoko vdihoval nočni zrak kakor tedaj, ko se je spazil skozi okno. Igra je bila izgubljena! In Mercer je povzročil njegov nepopravljivi poraz! Pri tej misli ga je zopet popadla jeza in Carter, ki ga je držal za roko, je mogel začutiti, da so mu kite napete, kot da so iz jekla, toda rekel ni ničesar in zardelo se mu je, da sliši pridusen vzdih. Carterjevo srce je bilo polno usmiljenja. Tudi on je ljubil gozdove kakor Kent in je vse razumel. Le za las je manjkalo in drzni beg bi se posrečil! Škodali

V vojašnici je bil službojuči stražnik Pelly; on je zaprl Kenta v eno izmed treh celic, ki so ležale za pisarno. Ko je ostal sam, se je usedel na rob preproste postelje in sedaj je prvič občutil pravo žalost nad svojim brezupnim položajem. Še pred pol ure sta proti njemu iztegovale roke svet, ki ga je toliko ljubil, in svoboda; obema je šel Kent nasproti samo zato, da je sedaj čutil, kako težko ga je udarila strašna roka usode, kajti sedaj je bilo vsako upanje izgubljeno. Roka pravice ga je neusmiljeno pograbil in blazno bi bilo še vedno misliti na beg.

Neznosna mu je bila misel, da je bil on sam tisti, ki je vodil delo pri zgradbi teh celic! Ker je prav dobro poznal vse zvižaje jetnikov, ki si hočejo zopet pridobiti svobodo, je izvršil svoje delo tako, da ni bilo niti najmanjše možnosti za beg iz teh celic. Še enkrat je prekel Mercerja. Približal se je majhnemu in dobro zameženemu oknu. Reka je tekla čisto blizu; mogel je slišati njeno šumenje in videti trepetajoči odsev zvezd v vodi in zdelo se mu je, da se posmehuje njegovi neodpušljivi blaznosti.

Vrnil se je k postelji in se spomnil vseh, ki jih je on sam bil privedel prav v isto celico; gotovo bi se mu vsi smejali, če bi ga mogli videti. Pred njim so se vrstili obrazi belcev in Indijancev, polni sovraštva ali upanja, odločnosti ali strahu pred smrtjo. Od vseh, ki se mu jih je posrečilo privedi v roke pravice, se je sedaj posebno spomnil samo enega, medtem ko so drugi obrazi izgubili: zagledal je obraz Antona Fourneta, tistega Fourneta, ki ga je bil on sam privedel v to celico, Fourneta, velikega Francoza, črni las in s črno brado, čiger smeh je bil — tudi ko je čakal na smrt — tako močan, da se je njegov odmev slišal po vsej vojašnici. Ta nesrečje je ubil človeka in ker je bil pogumen, ni tega niti tajil. Ubil je belca, ki je vzel ženo svojega bližnjega; ne si-

cer Fournetovo, toda ženo njegovega bližnjega; Francoz je enostavno pomislil: »Storite drugim to, kar želite, da drugi store vam«, in on je ljubil svojega bližnjega s tisto globoko ljubeznijo, s katero gozdovi navezujejo ljudi med seboj v skupnost. Prizadeži je bil šibek človek, toda Fournet je bil močan, izredno močan in ko je nastopil primeren trenutek, je orjak izvršil to, kar je nazival »izvrševanje pravice«. V njegovem orjaškem telesu je bilo deklško srce in Fournet je bil ponosen na to, kar je bil storil; v ječi je sam opeval svoj zločin. Kent se je spominjal dneva, ko ga je privedel v to celico Fournet se je najprej smejal majhnosti celice, nato njeni neverjetni utrujenosti, ki je izključevala vsako možnost bega, toda vendar je tisti kratek čas, ki ga je še preživel, vedno pel. In ko je nastopil smrtno kazen, je na njegovih ustnicah trepetal smehljaj, smehljaj človeka, ki je sam s seboj zadovoljen, ker je z majhnim trudom mogel popraviti veliko napako.

Kent ni nikdar pozabil dobrodušnega orjaka in hudo mu je bilo, da ga je prav on moral aretirati. Spomin na orjakov ponos je pomnožil njegov pogum. Na žalost ni bil takšen možak kot Fournet, toda znal se je obvladati. Fournet je dokazal, da je pogumen in plemenit, vendar ga je pravica obsedla; nikomur — niti moškemu, niti ženski, niti otroku — ni storil nič zalega, ampak je strl kačo v človeški podobi, toda zato je njega samega strla pravica.

Ta misel je pomagala Kentu, da je laže preživel to strašno noč. Anton Fournet je umrl smejajoč se in pojoč — in o njem je sanjal Kent v svojem kratkem in nemirnem spanju, toda v teh sanjah je videl tudi nekoga, ki so ga nazivali Dirty Fingers in to mu je drugo jutro navdahnilo novo misel...

XL

Tam, kjer koleno rek usfverja v Athabasca Landingu nekakšen majhen zaliv, je bilo tisti čas

devet napol podrlih koč, ki jih je nekdo zgradil pred približno desetinami leti, predvidevajoč možnost, da se bo dalo napraviti tu nekakšno majhno pristanišče. Peto od teh devetih koč so nazivali po njenem lastniku Dirty Fingers. Njena streha je bila pokrita z nakatranjeno strešno lepenko; dve okni sta bili podobni čem, ki pozorno gledajo proti reki, kot da bi bogve kaj pričakovali. Pred kočo si je Dirty Fingers napravil nekakšno stebrišče, ki ga je spomladi varovalo dežja, poleti sonca, pozimi pa snega, kajti pod tem stebriščem je Dirty Fingers preživel ves svoj čas, razen če je ležal v postelji.

Možak je bil zelo znana oseba; poznali so ga dva tisoč milj ob treh rekah navzgor in dva tisoč milj navzdol. Preprosti in praznoverni ljudje so mislili, da ga hodijo obiskovat vrage in čarovnice ter se z njim pogovarjajo pod njegovim stebriščem. Nihče v teh krajih ni bil tako izkušen kot Dirty Fingers, nihče tako zadovoljen sam s seboj kot on; marsikdo bi mnogo dal, če bi mogel vedeti in znati vse najraznovrstnejše stvari, ki jih je on vedel. Če bi ga kdo opazoval kako vedno sedi v svojem stebrišču, bi nikoli ne mogel pomisliti, da ima tako imenitne in sposobne možgane. Dirty Fingers je bil velike rasti, toda slabih mišic, torej nekakšen uvelj orjak, tako da se je zdel — kadar je sedel v svojem lesenem naslonjaču — kot nekakšna brezoblična masa. Imel je veliko glavo, dolge in zanemarjene lase, gladek, okrogel in rejen obraz. Roke je vedno držal prekrižane na trebuhu, kjer se mu je svetila velika verižica, na kateri so visele kepicke klondiškega zlata; njegovi prsti so neprestano mehanično drsili po tej verižici. Nihče ne bi vedel natančno povedati zakaj so ga ljudje nazivali Dirty Fingers, to je »umazani Fingers«, kajti njegovo pravo ime je bilo Aleksander Topper Fingers; najbrže je dobil to ime radi svoje zanemarjene in zanikarne zunanosti.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0.30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L 1.—, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L 0.60. Davek se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Istejo:

Mlad zakonski par
brez otrok išče mesto hišnika ali sileno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4475. (a)

Abiturientka
išče zaposlitve — znam strojeplasje, poučujem klavir, grem k otrokom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4513. (a)

Gospodična
z dolgoletno prakso, izveščana v cvetličarni, dobra prodajalka, zmožna blaginjskih poslov in pisarniških del, želj kakršne koli namestitve. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2953. (a)

Uradnica
dobra tipkarka ter vsežna vseh gospodinskih del, išče kakršne koli zaposlitve za ves dan ali za nekaj ur dnevno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4247. (a)

Gospodična
trg, nabražena želj kakršne koli zaposlitve. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Postena« št. 4543. a

Bivši podčastnik
trezen in pošten, želj zaposlenja, Rožanec, Parnova 48/6. a

Službe

Dobro:

Dekle
skremno in pošteno sprejemno tako k dvočlanski rodbini. Kodeljevo, Povšetova 72. (b)

Služkinjo
pridno in pošteno, ki bo tudi v pomoč v gostilni, iščem za takoj. Polzeve se Poljanska cesta št. 68. (b)

Žensko moč
srednjih let, pošteno in kmetično, sprejemno v gostilno k poštini, mali, krščanski družini na delo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4404. (b)

Fotografskega pomočnika
prvovrstno moč za retušo in kopiranje, nujno iščem. Foto Rožek, Kolodvorska ulica 35. (b)

Postrežnik
pošteno, čisto, vajeno čiščenja in popraviljanja za nekaj ur dnevno sprejemno. Polzeve se: Jenko, Tavčarjeva 10. (b)

Služkinjo
srednjih let za vsa hišna dela: išče meščansko družino v centru mesta. — Plača in hrana dobra. Nastop takoj ali v nekaj dneh. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4519. (b)

Dekle
pridna in poštena, dobi službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Postena« št. 4500. (b)

Fanta
za domača dela sprejemno. Predovič, Poljanska cesta 73. (b)

Gospodinskega pomočnika
ali gospodinjico za stalno pri mali družini 2 oseb. Iščem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4455. (b)

Služkinjo
vajeno tudi poljskega dela, sprejemno. Zajc, Poljanska cesta 79. (b)

Služkinjo

za vsa hišna dela, nekoliko večjo kuhinjo, takoj sprejemno. — Kocjan, Sv. Petra cesta 67. (b)

Postrežnik
ali gospodinskega pomočnika sprejemno takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4526. (b)

Gospodinskega pomočnika
mlajšega, zmožnega vseh hišnih del, pošteno in pridno, išče za takoj 2-dnevno službo. Prednost imajo one, ki znajo nekoliko kuhati. Naslov v upravi »Slovenca« 4542. (b)

Frizerskega pomočnika
sprejemno takoj. — Frank Hilda, Zeljarska ulica 11 Kozeljca. (b)

Pošteno dekle
veščo nekoliko šivanja takoj sprejemno kot sobarico. Naslov v ogli. odd. »Slovenca« št. 4561. (b)

Postrežnik
sprejemno takoj za vsako dopoldne. Naslov v ogli. odd. »Slov.« št. 4562. (b)

Učenci

Učenko
sprejemno v salon damskih klubov. Mimi Sark Ljubljana, Kreditna banka. (b)

Frizerskega vajenka
in vajenca sprejme salon Ivanuša (pasaza). (v)

Vajenca
iz poštene kmetične družine sprejemno v trgovino z mešanin blagom na delu. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Logatec« št. 4445. (v)

Soboslikarskega učenca
proti takojšnjemu plačilu Egidij Šušteršič, Breg 14 tel. 3101. Zglasiti se od 1-2 popoldne. (v)

Kovaškega vajenca
in pomočnika sprejemno. Tanko Franc, kovač, Gorica vas 4 pri Ribnici. (b)

Krojaškega vajenca
(vajenka) takoj sprejme modni salon Ludvik Zankar, Costa Viktorja, Smantela III. 15/L. (v)

Vajenca
za mizarstvo obrt sprejemno. Sedej, Mala Colnarska št. 5. (v)

Vajenka
za šteparico sprejme Mulej Lovro, Franciskanska ulica 5. (v)

Kolesa

Tricikelj
še nerabljen, prodam. Tovarniška izdelava, najnovejši model. Pellegrino, Kolodvorska ulica 8. (l)

Več tricikeljev
nekaj rabljenih, nekaj novih, različne velikosti, zelo ugodno naprodaj. — Suštaršič, mehanična delavnica, Bleiweisova 13 (Plogovec, levo dvorišče). (b)

Razprodaja bicikeljev
nekaj damskih, nekaj moških, najboljše znamke, zelo ugodno naprodaj. — Suštaršič, mehanična delavnica, Bleiweisova 13. (b)

Kupimo

Rabljeni gramofoni
in plošče zopet kupuje po zvišanih cenah trdka »Everest«, Prešernova ulica 44. (k)

Čreslo, ježice
in čistanje lesa, vsako količino, kupuje usnjarna LAVRIČ, LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje št. 1. (k)

Suhe gobe
po najvišji dnevni ceni kupuje Sever & Komp. (k)

BOE
liščje, dehurje, nošene in nove, polhove kože v kakršnem koli stanju in vseh vrstah kože divjačine, domače začije kože, usnjate kovčge in aktovele stare in nove, čebelnj vosek, polhove čepice v dobrem stanju ter šečino in arvoce kupuje trgovina ZDRAVIL, Ljubljana, Stari trg št. 30. (k)

Suhe gobe
po najvišji dnevni ceni kupuje trdka SLAMIC v Ljubljani. (k)

Pisalni stroj
brezhiben, kupim. Ponudbe pošliti upravi »Slov.« pod »Brez posrednika« št. 4518. (l)

Stare žimo kupimo
plačamo po kvaliteti od lir 30 do 50 za kg. Ponudite trgovini »Oglede«, Mestni trg 3 (vhod skozi vežo). (k)

Kupimo
snažne sobne in kuhinjske oprave, kakor tudi posamezne komade pohištva, preproge, kavče in druge uporabne predmete. — Ponudite trgovini »Oglede«, Mestni trg št. 3 (vhod skozi vežo). (k)

Sode
po 600—700 litrov kupi Produkt, tov. kisa, Ljubljana. (k)

Stare kovance
srebrne, različne dragocnosti, umetnine, namizno orožje, starinske vrednosti kupimo. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. (d)

Plačamo zelo dobro
za stare bicikle, bicikelje gume, motorna kolesa ter gume za motorna kolesa. Gasogeno — Merkur, Puharjeva ul. 6. (k)

Stare moške obleke
čevlje, perilo, pohištvo itd. stalno kupuje Alojzija Drame, Ljubljana — Gallusovo nabrežje 29. (k)

Doze od Mama mleka
in steklenice vseh vrst — kupim po najboljši ceni. B. Guštin, Vodnikov trg 2. (l)

Plačamo zelo dobro
za stare bicikle, bicikelje gume, motorna kolesa ter gume za motorna kolesa. Gasogeno — Merkur, Puharjeva ul. 6. (k)

Tehtnico
od 5 do 10 kg kupim. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 4580. (k)

Naročaito in širite »Slovenca«
I

Prodamo

Grenadin
in dunajsko nageljčke, madeže in druge cvetlice za polnoletno svetlo nudi Sever & Komp. (l)

Pege in lišaj
vam zanesljivo odstrani »ALBA« krema. Drogerija KANC, Zidovska ul. 1. (k)

Mrčes
(ušji, stenice, bolhe itd.) zanesljivo uniči s Toxin praškom. Drogerija KANC, Zidovska ulica 1. (k)

»Čistimadeža«
»SMACCHIATORE« se je za čiščenje oblek izkazal za najboljši »sredstvo«, ker čisti hitro temeljito in ne pušča krogov. Zahtevajte v vseh trgovinah in drogerijah. Navodilo uporabe je na steklenici. Glavna zaloga PETRONAPTA, Ljubljana, Ciril-Metodova 35 a. Telefon 38-90. (l)

Stare žimo
kupimo, vsako količino. Plačamo najvišje dnevne cene. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Samo dobra kvaliteta 3771«. (k)

Premoq
DRVA
I. POGAČNIK,
Ljubljana, Bohoričeva 5.
Tel. št. 20-53.

Prodaj:
kompletno posteljo s pernico, nočno omarico, dobro ohranjeno dvojno omaro z ogledalom, mizo za 6 oseb, 2 stola, majhno zofo, zaboj za pepel, skaf, železno peč, gasper 4 M. levi, kuhinjsko posodo v dobrem stanju, trboveljski premoq, svetel, in bukova dva, razno železnino, primož, gasper, 1 par čevljev z gumijastimi podplat. Joplj s kozuhom, šipe za vrtinjarja, dijamant za rezanje šip, novo sivo obleko za srednjo postavu, rjuhe in prevleke za blazino, črno težko suknjo in razno moško perilo, dežnik. Prodajalo se bo od 4. julija naprej vsak dan od 9 do 4 popoldne, dokler bo kaj blaga. Streliška ulica 18, prtiličje, levo, I. vrata. (l)

Golazen
škodljivce: podgane, ščurke, stenice, molje, grinje, lesne črve, mravlje, muhe, ribice, kočice, miši, voluharje, bramarje, uši, vrabce, vrane itd. pokončujte! Strokovno sestavljati ter praktično preizkusiti pripraviti, s katerimi dosežete najvišji možni učinek. Stevilne pohvale in priznanja! Pooblaščen agronom Inž. Prezelj, Wolfova ulica 3. (l)

Trgovcem
preprodajalcem na deželi nudim ovoje za osebne izkaznice. — Zahtevajte vzorec. Zupan, Krekova št. 4. (l)

Blago
za dve moški obleki in elektromotor 55 ks 380 v naprodaj. Poljski napis 32. (l)

Hišna goba
Sedaj je pravi čas, da jo uničite in se obvarujete nadaljnjega škoda. Navesti in vsa potrebna sredstva pri pooblaščenem agronomu inž. Prezelju, specialistu za rastlinske bolezni (fitopatolog), Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. (l)

Globok otroški voziček

in pleteno košaro poceni prodam. Velebitska 4-I. (l)

Prodajmo

več otoman, hrastovo pisalno mizo, sobne kredence, otroško harmoniko kot novo, otroški avto, globok voziček in drugo. Trgovina »Oglede«, Mestni trg 3 (vhod skozi vežo). (l)

Zgodovinsko skrinjo
prodam. Ogleda se: Demar Anton, Kolodvorska ulica 30 trgovina »Umetnost«. (l)

Uši in muhe
pokončujte! — Inž. Prezelj, Wolfova ulica 3. (l)

Globok otroški voziček
krem, avtomodel, prodam. Šmartno ob Savi 22. (l)

Otroški voziček
temnosiv, dobro ohranjen prodam za 750 lir. Istotam damsko kolo in pleteno košaro, Marencičeva ulica 3, Zore, Moste. (l)

Omare za obleko
postelje, železna pečica, železna miza ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4483. (l)

Baraka
lesena, razložljiva 4x4m, naprodaj. Ciril Metodova št. 37-a. (l)

Samska soba
(omara, otomana, 4 stoli, mizica, miza, stol, sloj, naprodaj. Ogled od 19-18. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 4532. (s)

Konzervirajte sadje
in zelenjavo s praškom »Sadina«, Drogerija KANC, Zidovska ulica 1. (l)

Prodaj nove kapne
rjuhe, fino damsko fresbino obleko, posteljo s modrocem, dobro ohranjeno ženske čevlje št. 38 in 40. Naslov v upravi »Slovenca« št. 4515. (l)

DRVA
PREMOG
GOMBAC
GLEDALIŠKA 14

Leseno šupo
24x8 m, z opeko krsto, prodam. Predovič, Poljanska cesta 73. (l)

Otroško posteljo
prodam. Zupane Ana. — Karlovska c. 20, Ljubljana. (l)

Pisalni stroj
skoraj popolnoma nov, vendar še iz staroga materiala, prodam. Gerovac, Kolodvorska ulica 8. (l)

Večje množino
litrskih čistih steklenic prodam najboljsemu po ceni. Ponudbe na ogli. oddetek pod značko: »10 tisoč čistih steklenic« št. 4588. (l)

Vrtne stole
zložljive, gostilniške, nove, prodaj Tribuč, Sodarska 2, nad cerkvijo sv. Florijana. (l)

Trčalnico
novo, za trčenje medu na tri sate, prodam. Ponudbe na »Slovenca« pod: »Trčalnica« št. 4577. (l)

Avto-motor

Šoferska šola
I. GABERSČEK
bivši komisar za šofersko izpite
Kolodvorska ulica 43
Izpit se lahko polaga že z 18. letom.

Kupimo
motorna kolesa in avtomobile v vsakem stanju ter gume. Plačamo zelo dobro. Gasogeno Merkur, Puharjeva ulica 6. (f)

2 motorja
125 in 350 cm, najboljše znamke, v odličnem stanju, poceni naprodaj. — Suštaršič, mehanična delavnica, Bleiweisova 13. (f)

Sobe
Prazno sobo (garsonjero) išče mirna gospodična (uradnica). — Cenj, ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Prazna soba« št. 4514. (s)

Živali
Koklijo
z mladili in posamezne mladice, koklijo za valjenje, valilna jajca, pasemske petelinice — stajerice, prodam. Vič-Glince, Campova št. 6. (j)

Koza mlekarica
in kozica mladica, naprodaj. Fužine št. 3. (j)

Filatelija
Filatelisti!
Ugoden nakup raznih filatelističnih novosti: znamenj, filatelistične literature, katalogov, »JOL« albumov itd., dobite pri filateliji »MLADINSKE ZALOŽBE« v Ljubljani, Stari trg št. 30. (p)

Posestva
2 joha hriba
pod Toškim čelom prodam ali oddam v sečnjo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4431. (p)

Parcele
v Zablj vasi pri Novem mestu, stavbne in poljedelske, naprodaj. Povprašati v odvetniški pisarni dr. Vladimir Suklje, Ljubljana, Knafljeva 10-11. (p)

Več stavbnih parcel
od 400 m² dalje ugodno naprodaj. Cena ugodna. »Globus«, Petrarčova ul. št. 26-I. (p)

Lepa vila
v neposredni bližini tramvaja s lepim vrtom naprodaj. Ponudbe v upravi »Slovenca« pod »Ob Celovski« št. 4537. (p)

Industrijske parcele
od 5000 m² dalje naprodaj v severnem delu mesta. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Industrija« št. 4538. (p)

Prodaj:
Parcele: v vzhodnem delu po 55 do 75 lir; pri Sv. Jakobu po 450 lir; za Bežigradom po 180 lir in 300 lir; v Rožni dolini po 180 in 250 lir; pri Sv. Petru po 500 lir. Realitetna pisarna Zajec Andrej, Tavčarjeva ul. 10 (telefon 34-86 2e deluje). (p)

Kupim